

utropia

STUDENTAVISEN I TROMSØ

NR. 10

21. SEPTEMBER - 5. OKTOBER 2010

UKE 38-40

ÅRGANG 35

WWW.UTROPIA.NO

Arbeidslivsdag: Tidligere statsråd Bjarne Håkon Hansen besøkte arbeidslivsdagen. Studentene fikk gratis rådgivning. Side 7.

HumAk: Idealismen lever på juridisk fakultet. Les om jusstudentenes humanitæraksjon. Side 10.

Film: Verdensteateret åpner dørene for Universitetet gjennom samarbeidsprosjektet Filmgrenser. Side 24-26

Strandhogg i nord

Seilskipet Sedov la forrige uke til kai i Tromsø, fylt til randen med forskere fra Murmansk. Se side 12 - 13

OLJE

MEDIA

FILM

Les Beate Gjerløws tekst om Norges tvilsomme utenrikspolitiske rolle fra Midt-Østen til Latin Amerika og Olje for Utviklinga. Side 8-9.

Studentradioen i Tromsø er på beina for fullt. Lurer du på hva du kan vente deg av sendinger utover høsten? Les om Hurradio på side 11.

Verdensteateret åpner dørene for Universitetet gjennom samarbeidsprosjektet Filmgrenser. Side 24-26.

OSLO OG DISTRIKTENES SANG

ANDREAS N. HELLENES
KULTURREDAKTØR
TLF: 77 62 09 63
KULTUR@UTROPIA.NO

LEDER

For en snau uke siden arrangerte NRK og Aftenposten debatt på Litteraturhuset om Oslo-hat i distrikts-Norge. Panel deltakerne opphav røper debattens egentlige tema; med Frank Aarebrot, Anne Viken og Liv Signe Navarsete på plass ble det ikke snakk om mye annet enn Vestlandet. Hvor kommer egentlig vestlendingens trang til å skulle representere hele Norge fra? Motbevegelsenes utspring vest for Langfjellene føres fortsatt som bevis på at de er mer norske. Slik kan en bergenskakse som Odfjell portretteres som skapaktivist og opprørsk vestlending i Klassekampen fordi han er mot "monstermaster". Slik kan Liv Signe Navarsete snakke om den fruktbare alliansen mellom bønder og akademikere, slik vi så den i 72' og 94' – uten å nevne at mastene lå på en senterpartistatsråds bord. Bøndene i Hardanger og bergenserne med markeringsbehov finner hverandre igjen når trusselen østfra lurer.

Men vest er ikke best og øst er ikke lenger noen trussel for alle distriktsnordmenn. Andre store norske byer som Trondheim og Tromsø har også sin regionale rolle å spille, og bruker mindre tid på hovedstadshets og mer på satsning innenfor egne nisjer. Vi skriver i denne avisa om Tromsøs

nylig styrkede samarbeid med Det tekniske universitetet i Murmansk, et naturlig grep for det eneste skandinaviske universitetet i nord, enn så lenge.

En sak med mye større relevans enn mastehysteriet i Hardanger, så vel for landsdel som for landet, er nemlig beslutningen om å opprette universitet i Bodø. Mye er skrevet om NOKUT og automatiseringen av universitetsstatus. Mindre om politikerne, som faktisk har siste ord i denne saken. Den er av stor betydning på flere nivåer. Lokalt fordi det handler om bodøfolks vyer for byen sin, om stoltheten som knyttes til vekst. Regionalt fordi navnet universitet faktisk forplikter – og hvis Bodø skal tilby den faglige bredden et universitet skal ha, vil det føre til konkurranse med Tromsø, hvor enkelte fag allerede i dag sliter med søkningen. Nasjonalt blant annet fordi den høyere utdanningssektoren skal ta seg av store ungdomskull i årene som kommer. Statssekretær Kyrre Leike uttalte nylig til NRK at Norge trenger flere universiteter fordi vi de kommende årene vil se en "akademisering av arbeidslivet". Dette er alarmerende ord fra en SV-statssekretær når dropout-andelen blant elever i videregående skole er 30 % og dette forklares med teoritretthet i klasserommet. Trenger landsdelen og landet virkelig flere universiteter, eller trengs det styrkede høyskoler med en mindre akademisk profil? All politikk kan ikke være distriktspolitikk. Regjeringen bør denne gangen gjøre som Odyssevs, binde seg til masten, og risikere litt Oslo-hat fra Bodø.

Sugerør

Barnevern på skatteparadis-konto.

KOMMENTAR

Tekst: Emilie Ekeberg, styremedlem i Attac Norge
Foto: Presse

Aleris Ungplan, et privat selskap som driver barnevernstjenester i alle norske regioner, tar ut store overskudd fra driften, og er eid av et aksjefond som benytter seg av skatteparadis. Det avdekkes i rapporten "Private sugerør i fellesskapets kasser" som lanseres i dag. Organisasjonen For Velferdsstaten viser hvordan kommersielle multinasjonale selskaper driver stadig flere av velferdstjenestene i Norge, og tar ut store overskudd fra offentlige tilskuddsmidler til barnehage, barnevern og eldreomsorg.

Blant mange norske politikere virker det til å være en viss naivitet omkring de private selskapene som kommune og stat kjøper tjenester av. I Tromsø ble en kampanje mot å kjøpe kommunale tjenester fra selskaper registrert i skatteparadis besvart slik fra kommunestyret, for et par år siden: "Slik forholdene har vært i vår landsdel frem til d.d med relativt små og oversiktlige næringsmiljø... har kommunen ikke hatt noen grunn til mistanke om skatteunndragelser gjennom stråselskaper i såkalte skatteparadis". I Tromsø ligger Aleris Ungplan sitt

regionskontor for Nord-Norge, som blant annet driver familie-hjem, og bofellesskaper for unge med rusproblemer, psykiske lidelser og voldsproblematikk. Aleris Ungplan er et datterselskap av Aleris AS, som eies av det svenske investeringsselskapet *Investor*, og benytter seg av "strategiske plasseringer" i skatteparadis.

Et av skatteparadisene svenske *Investor* har benyttet seg av er Guernsey. Guernsey er en øy i den engelske kanal med samme innbyggertall som Tromsø og fem kilometer jernbanelinje. Den er et klassisk skatteparadis, med hemmelighet og svært lav skatt. Det er ikke bare norsk barnevern som knyttes til øya. Selskapet *Espira*, den private barnehagekjeden som Bjarne Håkon Hanssen er PR-rådgiver for, eies av et investeringsselskap, finske *Capman Buy-out VIII Fund Alp*, som er registrert i skatteparadis.

Det er selvsagt ikke bare i Norge at skattepenger ender opp i skatteparadis, gjennom de multinasjonale omsorgskonsernene. I Sverige har Vänsterpartiet, som ledd i valgkampen, utlyst en konkurranse.

Den som kan gjette hvor mange ekstra sykepleiere man kunne ansatt for overskuddet det private helseforetak plasserer i skatteparadisene, vinner en reise til Cayman Islands.

Her hjemme har statsråd Audun Lysbakken understreket behovet for flere stillinger i barnevernet. I følge Redd Barna henla barnevernet i Norge 18 prosent av alle bekymringsmeldingene som kom inn i 2009. Fylkesmannen i Oslo og Akershus har gått gjennom 58 bekymringsmeldinger til barnevernet i Oslo som ble henlagt uten undersøkelser. Fylkesmannen konkluderte med at over halvparten, 38 av sakene, ikke burde vært henlagt. Man kan sikkert regne på hvor mange ekstra stillinger man kunne opprettet for pengene Aleris Ungplan i fjor overførte til sitt morselskap. Nærlig 44 millioner kroner som burde ha gått til å drive barnevern.

Neste år er det kommunevalg. Markedsretting av offentlig sektor, gjennom såkalte New Public Management-reformer, har satt i gang en utvikling der offentlige tilskudd til de viktigste velferdsoppgavene, som nettopp barnevern, ender opp som overskudd for eierne av multinasjonale omsorgskonsern, på lyssky kontoer i skatteparadis. Den utviklingen må snus. Rapporten fra For Velferdsstaten er et veldig godt verktøy for alle som vil jobbe for dette målet. Rundt omkring i kommunene må selskapsjakten begynne. På nettstedet www.proff.no kan man enkelt finne informasjon om eierskap og regnskapsresultater for private selskaper, også de som driver omsorgstjenester i kommunen. Konkrete lokale eksempler trengs for å opplyse naive politikere om multinasjonale selskaper og skatteparadisene, og for å utfordre partiene til å gå til valg mot konkurranseutsetting av velferdstjenestene i 2011.

Utropia for 30 år siden

Kondisbevegelsen og motepresset er – til tross for massekarakteren – individuelle løsninger. Det er kanskje en av grunnene til at venstresida, iallfall helt til nå, har forholdt seg taus. Men med det feier den bare de reelle behov bort – behov som identitet, sunnhet og kroppslighet som er en protest mot den moderne kapitalismens deformering av sanseligheta og fellesskapet. Venstresidas mangel på engasjement og dens puritanske tendenser er med på å overlata kroppsbhovens bearbeidelse til kommersielle interesser.

Utropia for 10 år siden

- Slik jeg ser det vil – og bør – skillet mellom universitet og høyskoler bli stadig mindre viktig i årene som kommer, sier Jan Fridthjof Bernt, mannen bak Universitet- og høyskoleloven

- Det er en farlig tanke hvis Mjøsutvalgets forslag om at høyskolene skal kunne søke "oppgradering" til universiteter får gjennomslag. Det er for det første svært krenkende overfor hele høyskoleideen at man ser høyskolene som en slags 2. divisjons-universiteter som bør ha som sitt fineste mål å få "opptrykk" til den akademiske eliteserie. Høyskolene har kvaliteter som universitetene aldri vil kunne få, og som samfunnet trenger, sier Bernt.

Utropia

ANSVARLIG REDAKTØR:
FRITHJOF EIDE FJELDSTAD
FRITHJOF@UTROPIA.NO

KULTURREDAKTØR:
ANDREAS MØRKVED HELLENES
KULTUR@UTROPIA.NO

FOTOREDAKTØR:
VICTORIA BEZBORODOVA
VICTORIA@UTROPIA.NO

ANNONSER:
TOMEK MOSSAKOWSKI
TOMEK@UTROPIA.NO

GRAFISK UTFORMING:
BERNHARD SIEBERT

IT:
RYAN JOHNSON

NYHETSJOURNALISTER:
BARBARA LEOL
BEATE GJERLØW

CHRISTINE T. HELGESEN
KJETIL ENGH AAS
MARTE JOHANNE LIE
BJERKE
ÅSNE Ø. HØGETVEIT

KULTURJOURNALISTER:
ERLING MALM
HANNA GULSTAD

INGVILD LUDVIKSEN
KAJA HEIR SENSTAD
REBECCA HOLCK
RYAN JOHNSON
TOMEK MOSSAKOWSKI

FOTOGRAFER:
BJARTE AARMO LUND
CATHRINE EMILIE STANDAL

KRONIKK

TEKST: MIE REIBO DAHL
ILLUS.: VICTORIA BEZBODOROVA

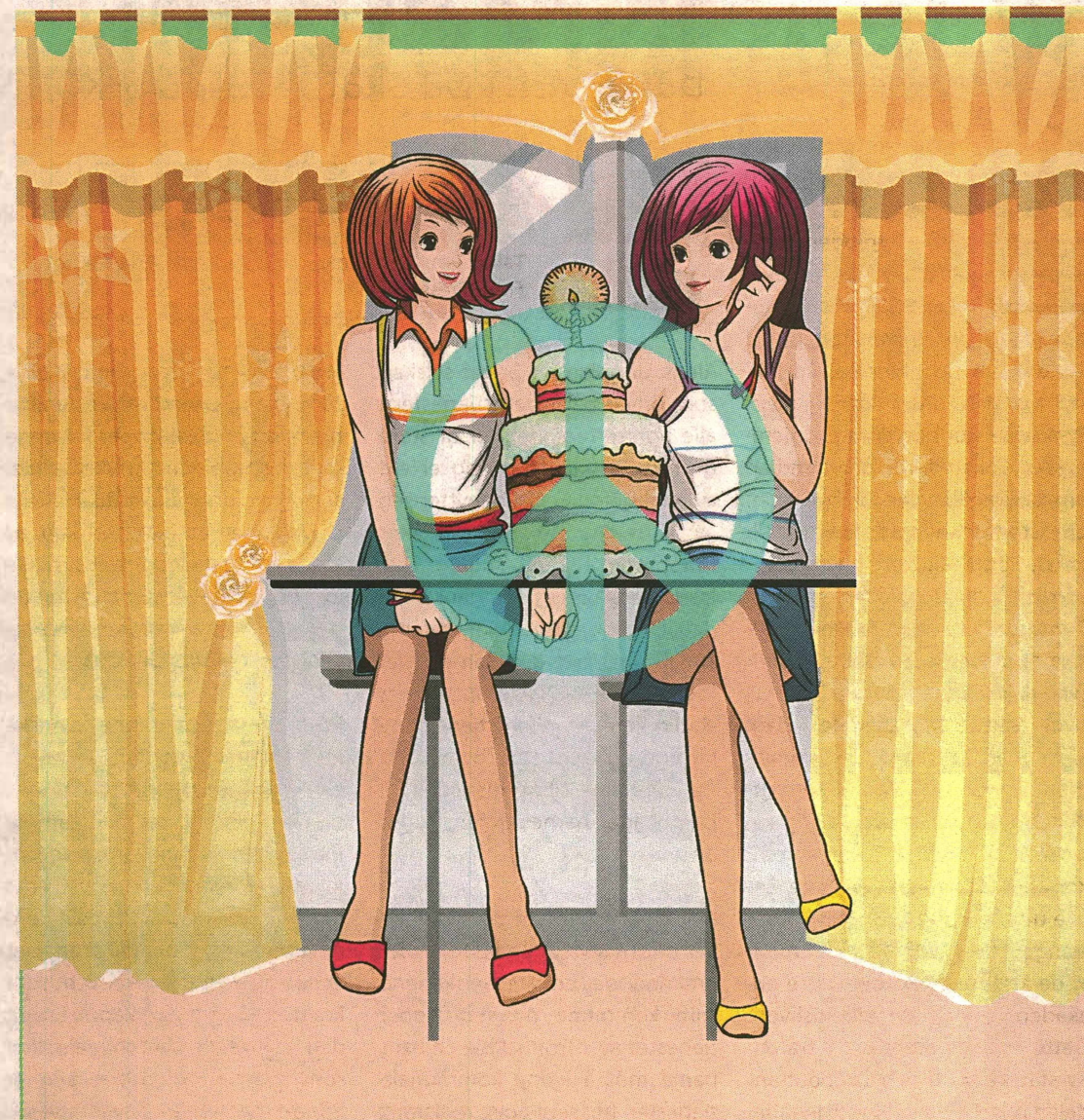
Frokost for fred?

Jeg tror det ville ha vært fred i verden om alle kunne spise like god frokost som oss, jeg!"

Jeg og min romverinne har lagt til oss en deilig vane med å ta oss god tid til frokost hver morgen. En av oss står opp tidlig, setter over kaffe og ordner klart et variert utvalg godsaker, mens den andre får sove litt lenger. Vi storkoser oss med denne stunden hvor vi bare kan sitte rolig og nyte det som livet har å by på. Her om dagen, mens vi gledet oss over morgenmaten, proklamerte venninnen min "Jeg tror det ville ha vært fred i verden om alle kunne spise like god frokost som oss, jeg!" Dette nydelig naive utsagnet ble besvart med latter og et litt mer nøkternt "hadde det bare vært så enkelt...". Men er det kanskje noe i det likevel?

I årene siden andre verdenskrig har vi sett en kraftig reduksjon av væpnet konflikt mellom stater. Samtidig har kriger mellom ulike grupperinger innenfor statenes grenser økt betraktelig. Det er mange komplekse grunner til at vi ser denne tendensen, men en av dem kan helt klart relateres til menneskelige basisbehov som stater ikke makter (eller ønsker) å dekke. I FNs menneskerettighetserklæring fra 1948 står det (artikkel 2/3) at enhver har rett til liv, frihet, og personlig sikkerhet, uten forskjell av noen art, for eksempel på grunn av rase, farge, kjønn, språk, politisk eller annen oppfatning, nasjonal eller sosial opprinnelse, eiendom, fødsel eller annet forhold. Men det er lang vei fra utopi til virkelighet.

Liv tapt på bakgrunn av sosiale ulikheter i global målestokk, overgår liv tapt i krig med stor margin. Undersøkelser gjort av UNICEF estimerer at over 14 millioner barn under femårsalderen dør hvert år, de fleste som følge av underernæring og sykdommer som er lett og lite kostbart å bekjempe. Til sam-

menligning er dette like mange dødsfall som ville gått tapt om en skulle droppe 187 Hiroshima-bomber over tett befolkede byer. Dette vitner om sosialt undertrykkende strukturer som fratrer mennesker i utsatte områder deres rett til liv.

I utviklingsland er ofte ressursene få og svært urettferdig fordelt. Selv om det ikke foregår væpnede kamper, klarer ikke regjeringen å ivareta egen befolknings helt elementære menneskerett til liv gjennom å sørge for tilgang på mat og vann, jobbmuligheter og sikkerhet. Hvis det eksisterer store økonomiske ulikheter og for eksempel frihetsberøvende strukturer, er veien kort til interne spenninger. Mennesker som lever under slike forhold kan i desperasjon komme til å gripe våpen for å kreve for-

andring.

Øye for øye, eller det andre kinnet til?

Hvis vold avler vold, hva er da det naturlige alternativet? Når vi den 21. september markerer FNs internasjonale fredsdag er det ikke krig, konflikt og menneskerettighetsbrudd jeg ønsker å sette fokus på. Jeg vil at vi skal minnes på at konflikter også kan være fruktbare og generere positiv forandring. Vi trenger konflikter for å tenke nytt og for å utfordre vante handlingsmønstre. I dagens flerkulturelle og motsetningsfylte samfunn, verken kan eller vil vi unngå å havne i konflikt med hverandre. Fokuset burde heller være hvordan vi velger å løse dem. Det finnes effektive måter å bekjempe fysisk og strukturell undertrykkelse på, som ikke involverer å møte vold med vold.

Jeg snakker her om ikkevoldelig motstandskamp.

På campus de siste ukene har UB hatt en utstilling om Mahatma Gandhis liv. Her har vi Tromsø-studenter fått et innblikk i en ikkevoldelig filosofi som har preget fredlige motstandskamper i snart et helt århundre. Gandhi mente at mål og midler er uadskillige, slik frøet er en del av treet. Som vi sår, høster vi. En voldelig frigjøring vil ikke føre til et ikkevoldelig samfunn, fordi volden da allerede er innpodet i samfunnsorganismen. Et annet element i hans filosofi var at det er motstanden en skal bekjempe, ikke motstanderen. Det innebærer at en ikke skal provosere motstanderen gjennom ydmykende og aggressiv atferd. Gandhis kamp for indisk uavhengighet fra kolonimakten

ble kronet med seier nesten 20 år etter saltmarsjen i 1930.

Kanskje er Gandhis innflytelse den største, men den er ikke den eneste effektive ikkevoldelige aksjonen som har ført til store politiske og sosiale omveltninger. Med våpen som storstreik og fredelige, men massive og hyppige demonstrasjoner, ble de kommunistiske diktaturene i Polen, Ungarn, Øst-Tyskland og Tsjekkoslovakia knust av fløyelsrevolusjonene i 1989. Internasjonalt press og lokale demonstrasjoner tvang flere tusen soldater ut av Libanon i 2005, noe som gjorde slutt på en årelang syrisk dominans i landet. I den sørafrikanske kampen mot apartheid var det i stor grad de ikkevoldelige opprørene som virkelig satt undertrykkelsene av de svarte i perspektiv og bidro til å få slutt på apartheidregimet. Martin Luther King jr. ledet en ikkevoldelig kamp for fargedes rettigheter i USA, landet som nå har valgt sin første fargede president, før noe annet land i Europa.

Frokost til folket

Fred er et spørsmål om sikkerhet. Sikkerhet på et individuelt plan forutsetter at menneskerettighetene blir garantert for. Så lenge urettferdigheten regjerer og menneskers basisbehov ikke dekkes, vil folk motsette seg og protestere. Selv om vi også har tilgang på ikkevoldelige motstandsmetoder, er dette langt i fra normen, per i dag. Kanskje er det å dra ligningen litt langt å, i storstilt Marie Antoinette-stil, foreslå frokost til folket som løsningen på alle verdens konflikter. Kake eller brød til side, kommer vi likevel ikke unna at mette mennesker har det bedre og har gode forutsetninger for å takle konflikter på en ikkevoldelig måte. Frokostbordets vidunder, både maten og gleden, burde være en menneskerett i seg selv. Det syns i hvert fall jeg og min frokostvenninne.

ERLING MALM
HANNA GULSTAD
RYAN JOHNSON
TRYM LINDELL

ILLUSTRATØR:
VICTORIA BEZBODOROVA

UTROPIA:
UNIVERSITETET I TROMSØ
HOVEDGÅRDEN
9037 TROMSØ
TLF.: 77 64 59 01
FAKS: 77 64 51 99
WWW.UTROPIA.NO
REDAKTOR@UTROPIA.NO

TRYKK:
NR1 TRYKK TROMSØ
ISSN: 0806-9611

PRESSENS FAGLIGE
UTVALG:
(PFU) ER ET KLAGEORGAN OPPNEVNT
AV NORSK PRESSEFORBUND. ORGA-
NET BEHANDLER KLAGER MOT PRESSEN

I PRESSEETISKE SPØRSMÅL. ADRESSE:
RÅDHUSGT. 17, POSTBOKS 46 SENTRUM,
0101 OSLO. TELEFON: 22405040. UT-
ROPIA ARBEIDER ETTER REGLENE I VÆR-
VARSLING-PLAKATEN FOR GOD PRESSE-
SKIKK. DEN SOM FØLER SEG RAMMET AV
URETTMESSIG AVISOMTALE, OPPFORDRES
TIL Å KONTAKTE REDAKSJONEN.

PFU

UTROPIA UTGIVS MED STØTTE FRA SE-
MESTERAVGIFTA HVER 14. DAG, MED ET
OPPLAG PÅ 4000 EKSEMPLARER.

SI DIN MENING:
KRONIKK MAKS 5000 TEGN INKL. MEL-

LOMROM. KOMMENTAR MAKS 3000
TEGN INKL. MELLOMROM. DEBATTINN-
LEGG MAKS 2500 TEGN INKL. MELLOM-
ROM. TIPS OSS: WWW.UTROPIA.NO

WANTED

*Frivillige
Utopia har ledige plasser til
skribenter, fotografer og
illustratører. Vi kan tilby
bratt læringskurve, gode
erfaringer og utvidet
omgangskrets. Tidligere
erfaring er ikke påkrevd. Møt
opp på redaksjonsmøte
annentver onsdag og mandag
(ring oppgitt telefonnummer
for nærmere informasjon.
Vel møtt!*

REWARD

*Gratis inngang på kulturarrangementer
og plater. Bred utvikling innen journalistikk
og fotojournalistikk, samt utvidet
omgangskrets.*

ZOMBIE GRL
ADMIT ONE

WOLLY guitar/vocals
also vocals
DAVE WHITING
2006

Just Record

THE URBANA COURIER CO.
BOTH PHONES
APPOINT SUBSCRIBERS WILL BE HELD TO HELP THE BOON WORK

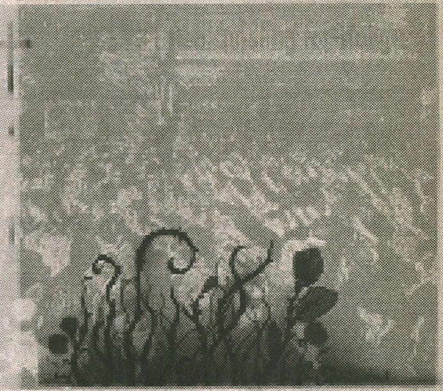
WANTED

LINCOLN, NEBRASKA, SUNDAY, JULY 29, 1934

I DAG
TIRÅD LUNDE
Hird-byggeskiftet
ANG FOR ALLE

orge kommer.
ad: Å bygge en ny sam-
på orden, retfærd og fred.

Nyhetsredaktør 100%

Som nyhetsredaktør må du være
iderisk og ha nese for nyheter, samt
ha solid kunnskap om Universitetet
i Tromsø, og norsk høyere utdanning
generelt. Det forutsettes at
redaktøren selv arbeider frem saker,
og bidrar til å utvikle og
systematisere avisas nyhetsdekning.
Journalistisk erfaring er en fordel,
men ikke et krav.

Er attentatet mot provokasjon?

En masse arrestasjoner i
i München men også i an
ollitpresident Eberstein i München av
at også tilnærmet sikker

ADMI

yke nisser behøver at være
skyltdige og deres familier
skal besvares.

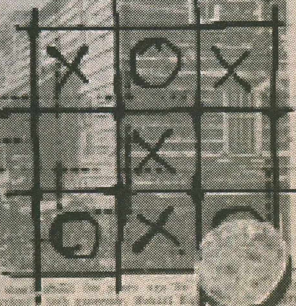
REWARD

Stillingen lønnes med
110 000 kr. i året

Yigelow, North Haven Native,
served As 50th Connecticut Governor

Søknaden med CV og Attester sendes
til:

Utropia ved Frithjof Eide Fjeldstad,
Hovedgården, Universitetet i Tromsø,
9037 Tromsø
eller på e-post: redaktor@utropiano

All the News of the
WHILE IT IS FRESH
COVERS THE LOCAL FIELD COM
IT WILL BE IMPROVED FROM TIME TO TIME TO SERVE ALL WE CAN
Everybody in Urbana wants a Good Local Daily Paper. The
way to get it is to subscribe yourself and see that your
neighbors subscribe also.
A CITY IS KNOWN BY ITS LOCAL PAPERS
THE U

Kongsberggruppa på Arbeidslivsdagen

TEKST: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Kongsberggruppa var ei av dei store bedriftene som synte seg fram på Arbeidslivsdagen på UiT 15. september, og heldt ein av i alt tolv bedriftspresentasjonar. I dag driv Kongsberggruppa på med mykje forskjellig innan utvikling av teknologi, som dei seier sjølve "From deep sea to outer space". Men ein kjem ikkje vekk i frå at dei fleste av oss nok framleis assosierar dei med våpenindustri. Det var og der det starta for om lag 200 år sidan, med Kongsberg Våpenfabrikk.

Tryggare soldatkvardag

I utviklinga av forsvar har me eit fokus på å redde liv, forklarar Kjell Morten Mietle Laupstad på spørsmål om korleis dei held seg til eiga verksemd, –våpenstasjo-

nen Kongsberg Protech Systems produserar medvirkar til å sikre soldatane ved at dei ikkje treng å vera på utsida av køyretøyet for å operere våpenet. Både ulykkesituasjonar og situasjonar med eventuelle åtak blir tryggare. I tillegg vil soldatane ha eit lågare stressnivå noko som fører til færre utilsikta skadar.

Nammo og folkerettstridig våpen

I det siste har det versert ein debatt kring den andre store våpenprodusenten i Noreg, Nammo, og deira rakett Shoulder-launched Multipurpose Assault Weapon–Novel Explosive (SMAW-NE). Kort fortalt er ein usikker på om dette våpenet i det heile kan nyttast innanfor dei folkerettslege rammene. I kva grad har våpenprodusen-

tar, og kanskje særleg dei som har staten som største aksjonær, ansvar for å reflektere rundt det dei driv med? Og i kva grad gjer dei det?

Samfunnsansvar

Det som er sikkert er at dei veit at dette er noko folk utanfrå lurar på.

– Me erfarer jo at studentar kjem bort og spør oss om etikk og samfunnsansvar, difor har me gjort dette til ein del av presentasjonen vår, kan Wenche Moen, HR rådgjevar fortelje oss. På den halvtimeslange presentasjonen hadde dei lagt inn eit lysbilete med tittelen "etikk og samfunnsansvar". Me får høyre om den interne, obligatoriske skuleringa alle tilsette må gjennom, det blir lagt vekk på at ein skal lære korleis te seg i møte

med omverda.

Om samfunnsansvar kan dei fortelje at dei fylgjer lovar og reglar. Det slår meg at å fylgje lovar og reglar ikkje er å ta samfunnsansvar men ei plikt. Etter presentasjonen tar eg ein prat med Wenche Moen, og ber om å få høyre meir om korleis dei ser på samfunnsansvaret sitt. Ho ber meg sende ein epost, så skal ho setje meg i kontakt med kommunikasjonsavdelinga. Halvannen time før dette går i trykken får eg svar på eposten der ho skriv "Nils Molin er vår kontakt utover. Han vil ta kontakt med deg innan i morgon klokka 11 for å sei kva som skal vera med i studentavisa". Om dei har ein litt underleg definisjon av samfunnsansvar er dei i det minste oppteken av korleis dei blir oppfatta av omverda.

Dobbeltmoral

Problemet med våpenprodusentar, til dømes Kongsberggruppa, er kanskje ikkje deira eigen oppførsel. Men dei kan alltid gøyme seg bak at dei trass alt ikkje har ansvar for kva kundane gjer med produkta deira. Dei lagar kuler og krut mynta på fiendar og legitime mål, men kan i praksis ikkje ha kontroll med om dei vert nytta mot sivile og på utilsikta måtar. I tillegg kjem dilemmaet med at dei to største våpenprodusentane her i landet er delvis statseigde (stateneig 50% av aksjane i begge selskap). Det ligg noko dobbeltmoralisk i at Noreg på den eine sida kjempar for mineforbod og fremjar diplomati og dialog, men samstundes produserar våpen i strid med folkeretten.

Arbeidslivsdagen på UiT

TEKST: ÅSNE Ø. HØGETVEIT

FOTO: BJARTE AARMO LUND

hjelpe oss med svaret.

Mange av oss lurar kanskje på kva vil skal halde på med når vi forlet Universitetet. Karrieresenteret prøvar å

15. september arrangerte Karrieresenteret ved UiT Arbeidslivsdag for femte året på rad for studentar og andre interesserte.

85 forskjellige verksemdar møtte opp for å fortelje om seg sjølv og dele ut diverse dingsar med logoar på. I tillegg til stand vart det helde fleire presentasjonar og føredrag.

Noko for alle

Forutan pennar og refleksar bør ein nemne CV-verkstad og intervjuuttreining i regi av Karrieresenteret, som tilbod som når ut til alle. Begge delar er ting du kan få bruk for undervegs og ikkje minst når du er ferdig med å studere. Forutan dette har tilbagemeldingane Utropia har fått vore blanda. Mange meiner tiltaket, og ideen er bra, men få tykkjer dei møter bedrifter og arbeidslivsaktørar som kan gje dei råd om kva dei kan arbeide med som ferdigstudert.

Merkevarebygging

Det var fleire store, tunge verksemdar på stand. Særleg innan petroleum. Statoil, Halliburton, Schlumberger og Kongsberggruppa legg mykje i å ha store tydelege standar som omtrent er uråd å ikkje legge merke til. Dette er bedrifter eg tvilar på slit med rekrutteringa, i motsetnad til små-kommunar i Nord-Troms. Det er vel kanskje vel så mykje for å bygge omdøme og merkevare at dei troppar opp på Arbeidslivsdagen og syner seg fram for studentane. Eg meiner ikkje at det fyrst og fremst bør vera verksemdar som slit med rekrutteringa som bør koma på Arbeidslivsdagen. Men storparten av dei private bedriftene som kjem når ut til eit fåtal av studentane i og med at det kan sjå ut til at dei er mest ute etter

ingeniørar, økonomar og juristar.

Karrieresenteret

Eg trur nok mange av oss som studerar ved UiT, og som ikkje heilt veit kva vil skal bruke utdanninga vår til, kan få like gode råd andre stadar enn Arbeidslivsdagen. Til dømes gjennom det ordinære tilbodet til Karrieresenteret, som i følgje egne nettsider skal hjelpe alle studentar i overgangen mellom studiar og arbeidsliv.

KJELDER

- artikkel "Trond Giskes barbariske våpen, Dagbladet 01.09.10
- wikipedia: Kongsberggruppa, Nammo.

Fem på Arbeidslivsdagen: Kva for tyding har arbeidslivsdagen for deg?

Astrid Olsen (3. år psykologi, bachelor)

Eg har snakka med Politiets sikkerheitsteneste (PST), og Oslo kommune, som var interesserte i psykologar og folk med psykologiutdanning. Arbeidslivsdagen er ein stad ein får mange idear.

Kirsti Bjørnøy (Energi— og miljø i nord)

Sidan eg berre er på 2. året enno er det begrensa kor interessant det er. Det er ikkje så greitt å vita kva eg skal spørje om. Det er lite om fornybar energi her, som eg interesserar meg for.

Anders Aasen (Samfunns-trygging og miljø)

Eg tykkjer det er mykje interessant her, mykje relevant på mange område. Sjølv saknar eg SWECO (stort konsulentfirma [journ.anm](http://www.journ.anm)).

Lene Sedolfen (Sosiologi)

Eg må vel sei at det ikkje er så mykje relevant i høve til mitt fag her. Det er litt kaotisk her! Det er mykje økonomi og teknologi. Eg skulle gjerne sett fleire private inn, og at det vart tydeleggjort kva dei er ute etter. Men Arbeidslivsdagen er i seg sjølv eit veldig bra tiltak!

Connie Moen (Psykologi, profesjon)

Det er veldig mykje informasjon og det er absolutt relevant. Men eg saknar kanskje meir ikkje-offentleg helse— og psykologirelatert.

Studentrådet i rådgiving

Rådgiving: Bjarne Håkon Hansen ga råd til tromsøstudentene under arbeidslivsdagen.

TEKST: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD
FOTO: RYAN JOHNSON

– For å få tak i sponsorer må dere kunne gi noe tilbake til dem. Og da holder det ikke med en plakatt i baren
Bjarne Håkon Hansen (First House)

I anledning forhenværende statsråd Bjarne Håkon Hansens besøk under arbeidslivsdagen, hadde Studentrådet ved Universitetet i Tromsø invitert til sitt eget private møte med den omstridte politikeren. Representanter fra Studentparlamentet, Studentsamfunnet og Driv satt med spissede ører mens Hansen ga råd om hvordan de ulike organisasjonene kan styrke tromsø-studentenes posisjon og innflytelse, både lokalt og nasjonalt. Hansen, som har høstet stor kritikk for å ha gått inn i PR-bransjen etter sin tid på Stortinget, og siden for å ha gitt politisk rådgiving til det private barnehageselskapet Espira, besvarte spørsmålene fra studentene på en seriøs og fornuftig måte, i tur og orden.

Lite vitnet om stormen som har herjet rundt han den siste tiden.

Skap forpliktelser

Nestleder i Studentrådet, Siren Storli, lurte på hvordan studentene nordpå kan øve innflytelse overfor sentralmakta.

– Jeg tror det lureste dere kan gjøre er å skape både sosiale og politiske forpliktelser. Her kan jeg ta et eksempel fra den tiden jeg var helseminister og ble invitert til Sortland for å se på det gamle sykehuset der. Da jeg kom dit, tok det ikke lang tid før jeg forstod at det rett og slett måtte på plass et nytt sykehus, noe som ville vært langt vanskeligere å skjønne om de hadde kommet til Oslo for å forklare situasjonen for meg der. Det er dessuten langt vanskeligere å si nei på bortebane enn hjemmebane. Så inviter folk hjem til deg, og sett gjerne av litt tid til sosiale aktiviteter. På den måten skaper man gode forhold for forhandlinger i ens egen favør, forklarer Hansen.

Han trekker frem eksempel etter eksempel på hvordan han flere ganger har latt seg påvirke med denne metoden, og det refereres til periodene som fylkesordfører i Nord-Trøndelag så vel som tiden i regjering.

– Også er det lurt å gi skryt. Politikere er akkurat som dere, vi liker å få ros for det vi gjør bra, ler han.

Jeg lurer også på hvordan vi i Studentparlamentet kan øke engasjementet for studentpolitikk blant studentene. Under forrige studentvalg endte vi opp med en oppslutning på sju prosent, følger Storli opp.

– Sju prosent var jo veldig lavt, men husk at selv under stortingsvalget var det kun mellom seksti til sytti prosent som stemte. Erfaringen er jo at når risikoen det fører med seg ved å ikke stemme er høy, så øker valgoppslutningen. Her har dere selv et ansvar for å skape gode saker med et solid konfliktnivå. Dere må deretter klare å formidle nedover hva det vil ha av praktisk betydning å

ikke stemme.

Sponsing

Studentsamfunnets oppmøtte, Martin Søby, lurte på hvordan man kan skaffe til veie midler gjennom sponsing fra næringslivet.

De midlene vi har nå strekker ikke til for å iverksette alle aktivitetene vi ønsker å drive med.

– Næringslivet driver jo generelt ikke med utdeling av gaver, forteller Hansen, men kommer med et unntak.

– Bortsett fra i Sparebanken. Forskjellen mellom en forretningsbank og en sparebank er jo at forretningsbanken er et aksjeselskap som er eid av aksjonærer, mens en sparebank er organisert som en selveiende bedrift. Sånn sett har sparebankene gjerne hatt en lokal tilknytning til stedene de er etablerte på og slik påtatt seg et samfunnsansvar. Der er det til og med opprettet egne gavefond, så dere kan jo prøve dere på det. Men ellers tenker potensielle sponsorer mest på hva de selv kan få ut av å sponse noen.

Siste spørsmål til Hansen ble stilt av Anne-Grete Skavhaug, styreleder på Driv.

Jeg føler at studentene ikke blir tatt på alvor overfor universitetsledelsen. Det er ofte at vi ikke har noen reell innflytelse når viktige avgjørelser skal fattes. Hvordan kan vi endre dette?

– Her tror jeg politikken er veien å gå, gjerne nasjonalt, svarer Hansen og legger til en spøk.

– Men jeg tror Tromsø oppfattes av mange som "han kule typen du vil ha med på nachspiel". Men du vil ikke gjøre forretninger med han dagen etter. Da er det for eksempel Bergen eller Trondheim som gjelder. Så kjør lokalpolitikere først. Få dem til å innrømme at studentene er viktige for byen, og be dem så om å fortelle hva de har tenkt til å gjøre med det. Hva skal Tromsø være og bli? Jeg tror studentbyen Tromsø, kompetansebyen, ishavsbyen kan virke forlokkende. Her har dere en gylden sjanse, avslutter Hansen før han inntar podiet i auditoriet.

En utenrikspolitisk ulv i fåreklær - Om Norges o

Sosiale bevegelser: 1.mai-feiring med LAG-brigadister og oljefagforeningen i Bolivia

TEKST: BEATE GJERLØW
FOTO: CATHRINE EMILIE STANDAL

Hva ligger i begrepet ulv i fåreklær og hva har det med norsk utenrikspolitikk å gjøre?

En ulv i fåreklær er et kjent begrep om noen som skjuler sine ondsinnede hensikter gjennom et dekke av vennlighet. Det kan da ikke ha noe med norsk utenrikspolitikk å gjøre. Vi er jo Norge, den mest avanserte og fredselskende velferdsstaten i verden! Denne staten har vi bygd opp gjennom fokus på fagforeninger som sikrer arbeidernes rettigheter og en sterk nasjonal kontroll og forvaltning av strategiske naturressurser. Norge har ekspertise på hvordan man skal administrere oljesektoren, og dette flagges internasjonalt gjennom programmer

som Olje for Utvikling (OfU). Men lar Norge land i utvikling få de samme spillereglene som vi har?

Olje for utvikling, men utvikling for hvem?

Olje- og Energidepartementets presentasjon av hvordan Norge skal drive petroleumsrettet bistand kan ved første blick oppfattes som en fryd for øyet:

"En forsvarlig forvaltning av petroleumsressurser og -inntekter er en forutsetning for fattigdomsreduksjon, konfliktforebygging og fredsbygging i utviklingsland. Norge kan med kompetanseoverføring innen forvaltning, industri- og institusjonsutvikling bidra til at petroleumsressursene blir en velsignelse, og ikke en forbannelse, for utviklingsland preget av mangel på institusjonell infrastruktur og godt styresett."

Den norske stat er hovedak-

sjonær i Statoil ASA med en eierandel på 67 prosent som forvaltes av Olje- og energidepartementet. Norges retorikk om utviklingshjelp i oljesektoren samsvarer ikke med hvordan Statoil oppfører seg på den internasjonale arena. La oss ta Irak som eksempel, hvor det er soleklart at utvinning av olje ikke kommer folket til gode, men går rett i lommene på ledende politikere og næringslivstopper. Statoil jobbet lenge for å bygge gode relasjoner til regimet i Bagdad, både direkte og gjennom sin deltakelse i miljø- og utviklingsminister Erik Solheims OfU-program. Norge og Statoil tjener gode penger på at land som Irak lar oss utvinne olje med urimelig lavt skatteinivå, mens utenlandske selskaper her i Norge betaler 90 % skatt av det de tjener på vår olje. Med andre ord, vi tjener oss rike på å ta ressursene som tilhører det irakiske folk. Det ligner mer på

økonomisk utvikling for Norges Oljefond, enn det kan sies å bidra til en forsvarlig forvaltning av petroleumsressurser, konfliktforebygging og fredsbygging i utviklingsland.

Lederen for det uavhengige irakiske oljearbeiderforbundet IFOU, Hassan Jumaa al-Assadi, advarte Statoil mot å etablere seg i Irak. - Forbundet vårt vil ikke gi Statoil rett til å utføre noen form for aktivitet her, sa al-Assadi til Klassekampen for et par år siden. Statoils etablering i Irak gikk stikk i strid mot fagforeningens ønske. I Norge har man lagt vekt på arbeidernes rettigheter gjennom fagforeningsarbeid, men det virker ikke som de samme verdiene gjelder for norske selskaper i utlandet. Ironien blir nærmest uutholdelig om man ser på Statoils sine prinsipper. De vil "... handle innenfor loven og godt innenfor våre egne etiske

retningslinjer, ta samfunnsansvar og bidra til bærekraftig utvikling... samt vise respekt for enkeltmennesket, hjelp andre å lykkes og bidra til et godt arbeidsmiljø". Dersom det å handle innenfor etiske retningslinjer tillater å gå i mot den irakiske arbeiderbevegelsens krav, kan man stille spørsmål ved disse retningslinjenes prinsipielle grunnlag.

Heller grønne skoger enn sort gull, eller var det omvendt?

Selv om vi er en oljenasjon som jobber internasjonalt for utvinning av ikke-fornybare ressurser, skal Norge også være en fremtredende aktør på vern av regnskogen fra Amazonas til Kongo. Å verne om regnskogen burde også bety vern av personene som bor i området, burde det ikke? Gjennom Oljefondet eier Norge aksjer for 2,9 milliarder kroner i oljeselskapet Rep-

beltmoral fra Midt-Østen til Latin Amerika

sol. Selskapet driver med grov uetisk virksomhet i Amazonas på bekostning av urbefolkning som lever uten kontakt med storsamfunnet. Urfolkbevegelser i Argentina, Bolivia, Ecuador og Colombia har protestert mot selskapets oljeeventyr.

Regnskogfondet har siden 2007 krevd at Statens Pensjonsfond Utland (Oljefondet) slutter å investere i det spanske oljeselskapet Repsol-YPF. Selskapets oljevirkosomhet i den peruanske regnskogen kan utrydde noen av verdens siste urfolkgrupper som ikke har kontakt med det vi kaller den moderne verden. De velger å leve slik de alltid har gjort, og hvem er vi til å blande oss opp i det? Etter å ha jobbet både i administrasjon og i felt for det Bolivianske Na-

turressursobservatoriet, har jeg tatt del i urfolks perspektiv på hvordan oljeutvinning kan gå på akkord med deres levesett. Bulldosere og boretårn hører ikke hjemme på deres territorium. Tilsølt oljevann hører ikke hjemme i elvene deres. Befolkning som har bebodd et område i flere hundre år skal ikke jages vekk på grunn av det internasjonale samfunnets økonomiske interesse. Dette er klare brudd på grunnleggende menneskerettigheter. Etter å ha jobbet både i administrasjon og i felt for det Bolivianske Naturressursobservatoriet, har jeg tatt del i urfolks perspektiv på hvordan oljeutvinning kan gå på akkord med deres levesett. På den annen side trenger land i utvikling sårt økonomiske ressurser, og saken er på ingen

måte sort/hvitt. Mitt budskap er at det skal skje på befolkningens egne premisser.

Et av målene til regjeringens klima- og skogprosjekt er å inkludere reduksjon av klimagassutslipp fra avskoging og skogforringelse i utviklingsland (REDD) i en ny global klimaavtale. Norge vil jobbe for at den globale temperaturøkningen skal holdes under 2 °C sammenlignet med førindustrielt nivå. Ifølge regjeringen skal Norge innen 40 år skal det være karbonnøytralt, det vil si null utslipp. I tillegg til klimamålene, er den overordnede målsetningen å bidra til fattigdomsreduksjon og bærekraftig utvikling i utviklingsland. Jeg ser ikke hvordan det er mulig å skape en bærekraftig utvikling gjen-

nom å investere i selskap som begår systematiske menneskerettighetsbrudd. Jeg ser heller ikke hvordan nye nasjonale og internasjonale investeringer for utvinning av olje er i tråd med miljøvern og målet om karbonnøytralitet.

Jeg oppfordrer mine medstudenter til å kaste et kritisk blikk på de utviklingspolitiske konsekvensene som kommer i kjølvannet av Norges økonomiske engasjement internasjonalt. Dersom Norge i praksis skal være ledende på utviklings-samarbeid, må det bli større begrensninger på hvor og under hvilke omstendigheter statseide, norske selskap kan investere og etablere seg. Vi kan ikke la Norges økonomiske interesser trumfe over hensyn

til menneskerettigheter blant annet ved å undergrave urfolk- og arbeiderbevegelsenes krav. Vi, landets lovende studenter, har muligheter til å påvirke at norsk utenrikspolitisk praksis overensstemmer med dens retorikk. Hvordan skal vi gjøre det? Send brev til lokale og nasjonale politikere, skriv leserinnlegg om relaterte saker som opptar dere og ta del i grasrotarbeid! Skriv under på underskriftkampanjen til Regnskogfondet! Frihandelsavtalen med Colombia ble utsatt nettopp på denne måten. Vi studenter har en kraftfull stemme, og vi må bruke den. Vi må temme den utenrikspolitiske ulven i fåreklær.

HumAk-styret f.v. Lena Fossum, Maria Nilsen, Karen Elise Sundelin. Ikke med på bildet: Hanne T. Olsen, Siri Hanevoll

Humanitære jusstudenter

TEKST: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD
FOTO: HANNE TEIGLAND

Etter eget initiativ har jusstudentene sparket i gang den landsomfattende innsamlingsaksjonen Jusstudentenes Humanitæraksjon – avdeling Tromsø.

28. august til 4. september ble Jusstudentenes Humanitæraksjon (HumAk) gjennomført i Tromsø. Aksjonen, som i Oslo har eksistert i tjue år, er en ideell innsamlingsaksjon rettet mot et juridisk formål, som for eksempel utbedringer i et land der lover og regelverk på ulike måter ikke fungerer godt nok. PR-sjef for HumAk i Tromsø og jusstudent på 2. avdeling, Karen Elise Sundelin, opplyser om at årets innsamling har hatt Røde Kors (RK)-prosjektet International Disaster Response Law (IDRL) for øyet.

– IDRL er et prosjekt hvor RK samarbeider med ulike landsstyresmakter for å tilpasse eller lage et regelverk som skal gjelde i ulike krisesituasjoner, for eksempel ved naturkatastrofer, opplyser Sundelin.

Videre forteller hun at landene det er lagt vekt på i år er Mosambique og Namibia.

Konsultasjon og kartlegging

Hvordan blir pengene dere samler inn disponert?

– Pengene i år går til å finansiere pilotprosjekter. RK skal inn og konsultere styresmaktene i

de to landene. I møtene skal de sammen blant annet kartlegge flaksehalsen som hindrer fremkommeligheten av nødhjelp. Det kan dreie seg om visumregler, tollbarrierer og mye annet. Du sier pilotprosjekter?

– Ja, dette blir bare prøvd i noen få afrikanske land i begynnelsen, men intensjonen er at det skal komme på plass et internasjonalt regelverk, forklarer Sundelin og legger til at det første prosjektet, som hadde Sierra Leone i fokus, ble meget vellykket.

Fornøyde

Årets HumAk i Tromsø genererte en sum på rundt 30 000 kroner, mens det i Oslo og Bergen ble samlet inn henholdsvis 600 000 og 100 000 kroner.

– Dette prosjektet er jo en stor greie i disse byene, mens her i Tromsø er det første gang det er ordentlig gjennomført, sier Sundelin, som alt i alt er fornøyd med resultatet.

– Vi tar erfaringene med oss videre, og det tar jo tid å bygge opp en organisasjon med gode rutiner. I de andre byene ligger jo planene klare, mens vi har tatt tak i det fra bunnen av.

HumAk i Tromsø har fått støtte og hjelp fra Osloavdelingen, som også har det overordnede ansvaret og blant annet bestemt årets formål, men i det store og det hele har Tromsø-gjengen organisert og gjennomført aksjonen på egenhånd.

– Vi var fem stykker i styret som ordnet og administrerte opplegget i tillegg til rundt tretti frivillige som gikk med bøsser. Sundelin slår fast at fem stykker er for lite til å gjennomføre en aksjon som denne.

– Ja, i utgangspunktet hadde vi for eksempel faste verv, men det endte selvsagt opp med at alle gjorde alt om hverandre.

Arrangementene

I tillegg til bøsseinnsamling har de fem jusstudentene arrangert foredrag om folkerett, humanitærrett og utlendingsrett, og de har samarbeidet tett med både ansatte ved juridisk fakultet i Tromsø og lokale advokatkontor i byen.

Har dere fått stor oppslutning rundt disse arrangementene?

– Ikke så mye som vi hadde håpet på. Vi hadde jo invitert veldig mange, men kanskje det kræsjet med Døgnvill?

– Ja, også har vi jo arrangert filmkveld, hvor vi viste Outbreak. Og vi hadde en stor kickoff-fest på Driv med DJ Kohib og nitti betalende til stede. Også hadde vi en advokatstafett, hvor vi oppfordret byens advokatkontorer til å gi penger og utfordre de andre kontorene. Rekve, Pley og co. ga mest, men hvor mye er hemmelig, smiler Sundelin.

Dere har jo gjennomført ganske mye

– Ja, og i tillegg kommer Mads

Ukas masterstudent

Utopia lurar på hva slags mastergrader som produseres her på tunet. Derfor starter vi serien Ukas Masterstudent.

TEKST OG FOTO:
CHRISTINE T. HELGESEN

Name: Maja Solman

Age: 23

Type of master: Master in molecular biology

What made you go for this master?

– From the beginning of my studies I was very interested in the field of biophysics, especially structural biology, because it is very challenging and exciting. The master programme in molecular biology we have in Croatia gives me the best opportunity to get more into that, so it was the best choice.

What are you working on right now?

– I am on my final year, and I have a few exams left that are waiting for me in Croatia. I also have to write the final thesis I've been working on in the lab the last year.

So, why are you in Tromsø right now?

– I got a great opportunity to do a student's traineeship through IAESTE programme here for three months. So, I'm working in NorStruct on a really great project in the field of protein crystallography. I've also been able to take classes in a X-ray crystallography, and that is a great opportunity

to learn more and see how studies function here.

Protein crystallography, what is that?

– Protein crystallography gives us the chance to visualize protein structures at the atomic level and enhances our understanding of protein function.

Knowing the structure can be the startingpoint for a lot of relevant things, for example designs of novel drugs that target a particular protein, or rationally engineer an enzyme for a specific industrial process.

How do you like working here?

– I found that the working environment is very warm, friendly and helpful. I also think the labs are fully equipped, and I can learn a lot of new methods. I think that will contribute to my education, and make me a better expert.

Do you do something else beside revealing protein structures? Here in Norway.

Who is your supervisor? Name and title, please?

– My supervisor on my master's degree project in Croatia is Igor Weber, and my supervisor on my project in Tromsø is Ingar Leiros.

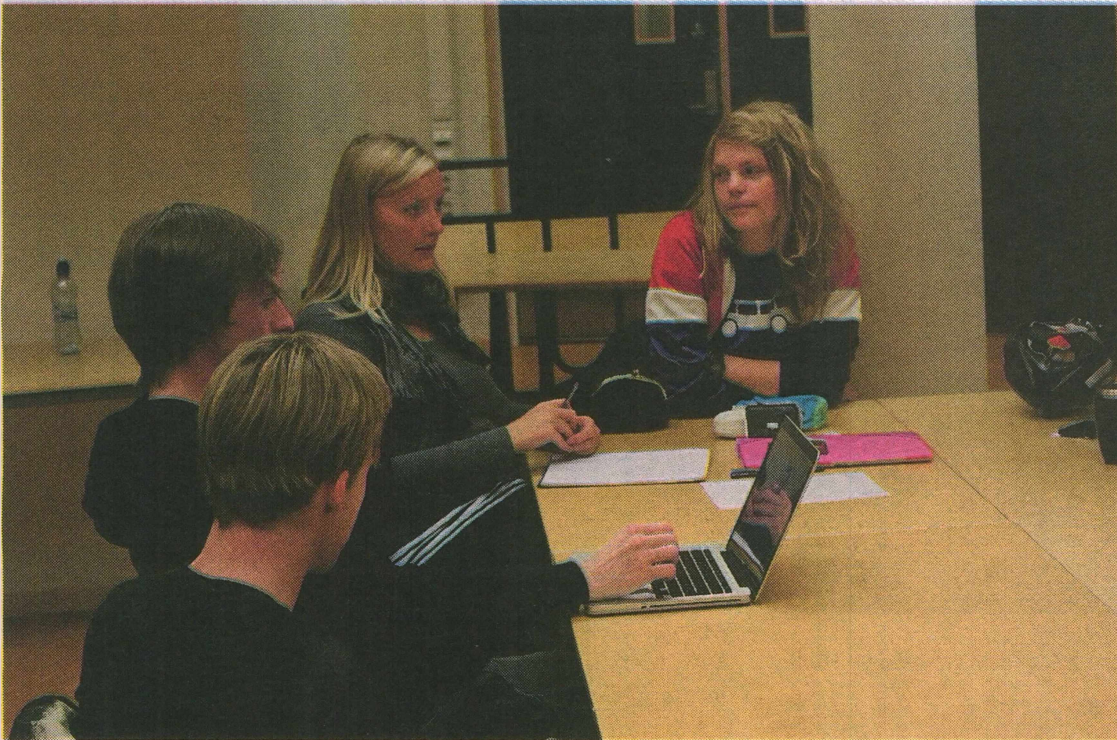
Harlem, leder for folkerettsseksjonen i RK, i løpet av de neste ukene for å fortelle om IDRL-prosjektet. Det blir spennende. Han skulle egentlig vært her allerede, men måtte utsette på grunn av arbeid med krisen i Pakistan.

Sundelin har god tro på neste

års prosjekt, hvor hun også håper på mer samarbeid med de andre byene.

– Det er viktig at studenter er med på hjelpe til på områder hvor vi skal ha spesialkunnskap, avslutter hun.

Høst med Hurradio

Oppstartsmøte: Fra Hurradios oppstartsmøte

TEKST: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD
FOTO: RYAN JOHNSON

Etter et halvt års pause er studentradioen Hurradio atter i sving. Utopia har møtt menneskene bak stemmene.

På et kontor i Øvre Lysthus sitter tre ivrige studenter som har skjønnet betydningen av å gjøre noe meningsfylt ved siden av studiene. De har besluttet å lage studentradio.

– Vi skal legge ut sendinger hver fredag i femtiden.

Legge ut?

– Ja, vi er ikke på noen egen frekvens ennå, ettersom vi kom for sent til forrige konsesjonsrunde (prosessen der radiokanaler får utdelt frekvenser, journ.anm). Så derfor må vi nøye oss med å podcaste foreløpig, sier lederen for studentradioen Cathrine Tuft.

Hun har vært med siden oppstartsfasen i januar 2009, og etter mye frem og tilbake siden den gang er hun glad for at det endelig ser ut til å form for fullt.

– Det har tatt lang tid å få ting på plass, forteller Tuft.

– Bare det å få satt sammen et styre tok lang tid, også måtte vi søke om penger, skaffe utstyr og et kontor.

Slutt på prøverundene

I begynnelsen måtte initiativtakerne til studentradioen i Tromsø, Tuft, Kjersti Hellesøy, Kristine Nyborg – og litt senere Brage Haaheim, Jon Hauge og Karsten Weseth, finne seg i å vandre mellom klasserom og kollokvierom

for å lage og legge ut sendinger.

På halvannet år har situasjonen endret seg betraktelig. Med nye medlemmer, eget kontor, splitter nytt utstyr og papirene i orden er Hurradio klar for å gå videre fra prøverundene.

Har dere mange medlemmer da?

– Vel, vi har ikke vært så flinke til å promotere oss ennå, men vi har fått positive tilbakemeldinger, så vi håper på god rekruttering, forteller Tuft og presenterer et nytt medlem i radioen.

– Dette er den nye teknikkeren vår, Kaja.

Hei Kaja.

– Hei hei.

Hva fikk deg til å oppsøke Hurradio?

– Jeg liker veldig godt å høre på radio og har også drevet med radio tidligere. Da var jeg med i Radio Nova, som er studentradioen i Oslo. Også er det morsomt å lære faget og få erfaringen.

Tidligere erfaring ikke nødvendig

Musikkansvarlig Karsten Weseth, som har sittet ved macen sin og forberedt dagens sending, snur seg plutselig og påpeker at tidligere erfaring ikke er nødvendig.

– Nei, det er sant sier alle i kor.

– Poenget er at alle som blir med skal få muligheten til å lære seg alt fra det å intervjuer folk og lage reportasjer til å kunne behandle det tekniske utstyret.

Hva er det som er så spesielt

med radio som dere liker så godt?

– Man får jo egne bilder i hodet av å høre på stemmene og hva de sier. Også er det fint å kunne gjøre andre ting mens man hører på radioen, synes de tre medlemmene.

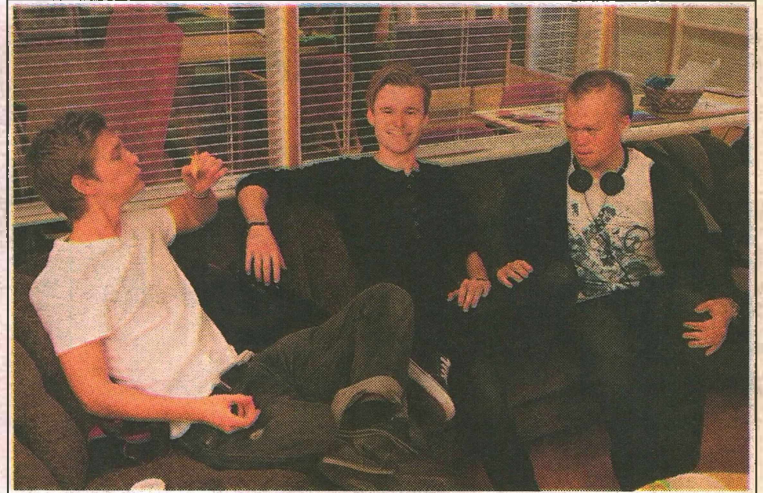
De oppfordrer alle til å være med å lage sendinger og fremhever Hurradios oppgave, nemlig å være et talerør for studentene, både på kulturelle og politiske områder.

– Folk står ganske fritt til å lage det de vil og komme med ideer, understreker Tuft.

– Men det er viktig å huske på at vi er en studentradio. Alt i alt handler det om å ha det gøy.

– Veldig gøy, legger Karsten til.

Les mer om eller bli medlem av Hurradio på: www.hurradio.no eller søk på Hurradio på facebook. Eller send mail til post@hurradio.no

Radioverter: Martin, Joakim og Lars gleder seg til å lage studentradio.

Nytt blod

TEKST: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD
FOTO: RYAN JOHNSON

Hurradio har allerede begynt å høste inn nye medlemmer

Under Hurradios oppstartsmøte, dukker det opp tre herrer som lenge har hatt et ønske om å lage radio.

– Ja, vi har tenkt lenge på idéen om å lage radio. Vi er nemlig veldig gode til å skravle og preike skit, sier student på statsvitenskap, Martin Søby.

Sammen med Martin sitter psykologistudentene Lars Nussbaum og Joakim Døving og ler mens de forteller ivrig om programmet de vil lage.

– Vi skal ha Lars Nussbaum show, som skal handle om rural vitenskap, sier Joakim. Hæ?

– Ja, jeg sa jo at det er litt vagt, sier Martin til de to andre.

– Men ja, Lars Nussbaum show, rural vitenskap. Lars vet utrolig mye om jordbruk og sånt.

Men det går jo bare ut på å lage jævlige artig radio. Med sketsjer, masse ulike innslag og raljering over ting vi irriterer oss over.

Martin, Lars og Joakim trekker også frem de to nokså tvilsomme ideene til program, Dyneløft og Skjult mikrofon.

Nuvel.

– Jada, men det blir bra, og ikke sånn det høres ut.

De tre fremtidige radiovertene ser frem til å skrive ned nye idéer og manus og komme i gang.

– Det meste blir nok skrevet ned på forhånd, men litt improvisasjon må vi jo ha, sier Lars og er spent på hvordan det vil gå med tanke på at ingen av de tre har drevet med radio før.

– Det viktigste er vel å skape en god stemning og et godt konsept, slik at folk kan kjenne igjen programmet vårt, mener Martin.

– Ja, også ikke snakke med mat i munnen da.

– Det får vi jo se på da, sier de to andre.

Det kommer jo helt an på.

Sedov – et russisk symbo

TEKSTER: KJETIL ENGH AASEN
FOTO: TRYM LINDELL

Fra onsdag til fredag i forrige uke var Tromsøs gater fulle av russiske matroser. Onsdag 14. september kom nemlig seilskipet Sedov til byen, og med seg hadde det også forskere og representanter fra Det tekniske universitetet i Murmansk. Sedov kom slik seilende som et symbol på denne institusjonen, og på russisk samarbeid med byen Tromsø. På kvelden inviterte Tromsø kommune og Universitetet i Tromsø de russiske gjestene til rådhuset der det ble holdt en velkomstsereoni. Fra norsk side talte blant annet viseordfører i Tromsø Gunnhild Johanson, mens Vladimir Kalinnikov fra Kola Science Center of the Russian Academy of Science og Svetlana Derkach

talte fra russisk side.

Samarbeidet mellom Norge og Russland når det kommer til fiskeri har lenge vært problematisk, men ikke så problematisk at det ikke gikk an å bli enige. Den første gangen det kom til kontakt på området mellom landene var i 1887, da skipet Knipovitch kom til Oslo, men det skulle ta tretti år før de første offisielle forhandlingene ble påbegynt. Møtene handlet i hovedsak om seljakt og deling av kunnskap. Samarbeidet ble etter hvert bedre, og i disse dager virker samarbeidet lysere enn noen sinne. I dag er de viktigste temaene: kongekrabber, studier og forskning, plankton, grønlandssel og sild for å nevne noen få. Alle disse temaene ble drøftet under en konferanse om bord på Sedov torsdag. Det al-

ler meste handlet om faglige spørsmål (den første spøken som resulterte i latter kom etter 2 timer, en morsomhet servert av Ole Arve Misund som var imponert over kapteinens evne til å manøvrere et slikt massivt skip, siden han selv eide en liten båt han visst skulle ha problemer med).

Viktige temaer som utfordringer knyttet til økosystemer i havet ble belyst av både nordmennene og russerne, interessante tall om hvordan kvote og etterspørsel hadde variert de siste hundre årene ble også presentert. Mest interessant var det at en av talerne kom med utspill som ikke reflekterte den samme ukritiske oppførselen som resten av konferansen bar preg av, da han tok opp problematikk rundt sikkerhetsprosedyrene Norge hadde utøvd på russiske

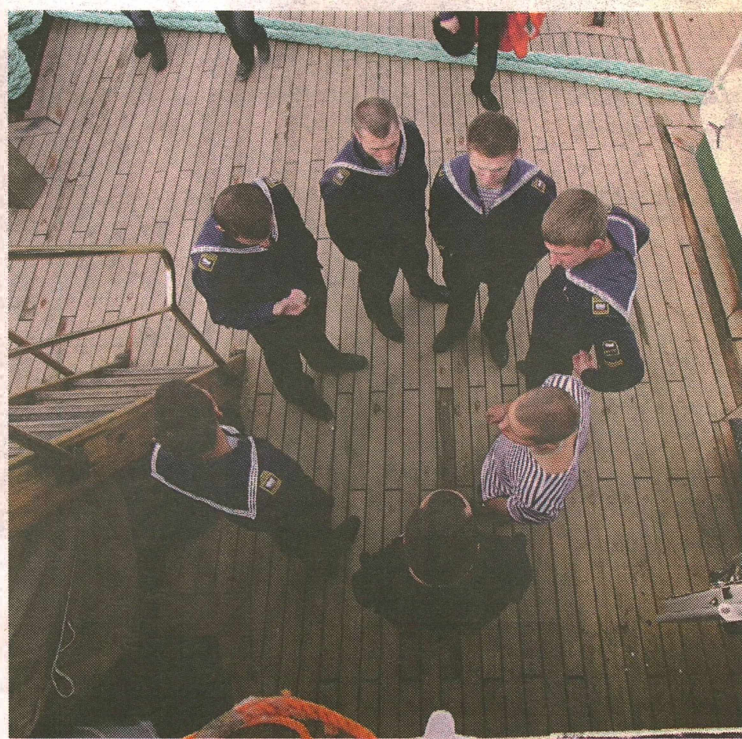
fiskebåter, der de hadde følt seg tydelig mistenkeliggjort. Et annet kritisk blick som kom frem var knyttet hvordan det norske kapitalistiske systemet opererer i verden. Finanskrisen ble nemlig brakt opp under møtet når de viktigste tallene skulle presenteres. Og både Russland og Norge var land som kom ut av det bedre enn mange andre, som et land som Chile: en fiskerinasjon som fikk hele næringens rygg brukket. (I det norske generøse sinn ville det riktige vært å hjelpe Chile, men istedenfor tar Norge over rollen Chile spilte innenfor fiskeri og sjøfart, og tar offisielt på seg en heroisk rolle og sier at det var nødvendig siden forespørselen for laks er såpass stor i verden, journ. anm.).

Begge landene presenterte

grunner til at fiskeri, forskning og transport er viktig, og hvor viktig det derfor er at land arbeider sammen, med hovedblikket rettet mot samarbeidet mellom de to universitetene. Det er nemlig bare det siste av en rekke møter de to institusjonene har hatt.

Se, et skip!

Sedov bærer tittelen "Verdens Største Seilskip" i Guinness Book of Records. Med en lengde på 108 meter og en bredde på 15 meter (på det meste), seiler skipet rundt på alle verdens hav og har en kapasitet på 240 mann, om enn det sjelden er så mange ombord. Den er utstyrt med fire store seil som er holdt opp med flere hundre meter tau, allikevel har er det installert en hjelpemotor, noe som fører den

opp i en maksfart på 18 knop.

Sedov, som opprinnelig het "Magdalena Vinnen II", ble bestilt i 1919, og dro ut på sin jomfrutur den 1. september 1921 fra den tyske byen Kiel. Skipet var bygget av Friedrich Krupp Germaniawerft for rederiet FA Vinnen & co. I 1937 ble skipet solgt til Norddeutscher Lloyd (et annet rederi) som omdøpte det til Kommodore Johnson. Her ble skipet brukt til opplæring og transportering av varer, samtidig ble det ombygget for å romme et større mannskap.

Når krigen var over i 1945 tok russerne over skipet som krigsoppreisning; her ble det gjort om til skoleskip, siden det nå lå under militæret. Skipet ble snart igjen omdøpt til Sedov, dette etter polfareren George

Sedov som døde på en ekspedisjon i 1914. Samtidig som skipet ble brukt til opplæring, ble det snart også et symbol på russisk vennlighet mot tredje verden ved dens mange besøk i Sør-Amerika og Afrika. Skipet fikk deretter forskjellige oppdrag rundt om i hele Atlanterhavet, utsendt av Det russiske fiskeridepartementet.

I 1981 ble skipet totalrenovert for å tilpasses skolebruken. En kinosal og konferanserom ble bygget inn. Det var ikke før 1991 at skipet kom i eie Murmansk eie, slik det er i dag. Skipet, som opprinnelig var hvitt, ble i 2005 malt svart i forbindelse med en filmminnspilling.

FAKTA OM SEDOV

- Bygget i perioden 1919-1921
- Originalt tysk skip
- Tidligere navn: Magdalena Vinnen II og Kommodore Johnson
- Lengde: 108 meter
- Bredder: 15 meter
- Utstyrt med hjelpemotor
- Maksimalfart 18 knop
- Kapasitet på 240 mann
- Høyeste mast: 54 Meter

40 år er over

Det skulle ta Norge og Russland 40 år å bli enige om hvor i Barentshavet grensen mellom de to landene skulle plasseres. Hvert land hadde sitt syn på hvilke kriterier som skulle brukes for å trekke linjene. Partene satte seg ned sammen for første gang i 1970, og forhandlingene varte i tre år før de bestemte seg for at ingen av dem skulle få tillatelse til å drive oljevirk-somhet i dette havområdet. Dette var en midlertidig ordning. Når det gjelder fisket, forhandlet Norge frem an-

dre ordninger i Barentshavet. Mot slutten av 1980-tallet ble Gro Harlem Brundtland og Nikolaj Rysjkov enige om å arbeide frem en linje mellom midtlinjen og sektorlinjen – et arbeid som ble til-sidesatt med Sovjetunionens oppløsning. Først i 2005 tas forhandlingene som stoppet i 1991 opp igjen, noe som i 2007 resulterte i en enighet om grensen i Varangerfjorden, som lenge hadde vært betent. Og nå, den 15. september, ble den endelige av-talen signert.

What is worst/best, not speaking the language or having a dog?

Internationals versus Norwegians in the private housing market

TEKST: BARBARA LESZ, MARTE JOHANNE
LIE BJERKE
FOTO: ARKIV

The last issue of Utopia shed light on the severe housing problems for new (and old) students in Tromsø. Small problems get big, and the landlords get picky. International students end up not getting a place to live because of the lack of Norwegian language skills, and the Norwegians have their own problems as well. While prices rise, the landlords' expectations likewise get wild. There are still students looking for a place to live. Who is the biggest loser in the private market? The internationals, or Norwegians who don't fit the perfect tenant standard?

Marco (24), a PhD student in physics and a goalkeeper in one of Tromsø's football teams, admits that finding a private flat wasn't easy. He says that "in general people prefer have a Norwegian tenant," but

adds, "I understood that people were skeptic to rent a flat to a foreigner." The search prolonged for more than two months also because it was one of the "hottest" period on the market – summer – when hundreds of other students hope to find their own place to stay. Eventually, Marco asked one of his Norwegian friends to help him, which turned out to be effective. He shares a two-bedroom flat on Storgata with one other person and feels like he could not be luckier.

What seems to do the trick when you're looking for an apartment or room for rent is calling the landlords up. According to Marco, who – thanks to his mathematical mind – was keeping track, only fifty percent of the people to whom he wrote an e-mail replied compared with as many as eighty percent returning his calls.

A dog's chance at getting an apartment

Gøril (26), a student of psychology, started the hunt for a room in late June when the prices were still low. Since rates for a single room were quite high she decided to rent an apartment with a friend. She still hasn't found an apartment, mainly because she isn't look for a place only for herself and friend, but also for her dog, Frøya, as well as a place to park her car. The latter is actually a big problem if you want to live on overcrowded Tromsøya, since the houses are literally squeezed onto each other with no place for parking. Luckily enough Gøril is a native to Tromsø so she had to knock on her parents' door and beg for her old childhood room back. So after an unknown number of homemade meals, and a human alarm clock, Gøril is now in desperate need of a Grandiosa and a day of waking up late.

The search was already not a piece of cake, and after a first-page article in iTromsø about the student housing crisis, the prices on a private market skyrocketed. The competition was so high that even apartments in Tomasjord across the sound could cost as much as 10,000 kr for the monthly rent. Cheaper, however, than on Tromsøya, where the average rent costs were more than Gøril gets from Lånekassen. During the search for apartments, one of the perspective landlords she had met also admitted that he received up to forty e-mails from interested persons.

The convenient truth

International or Norwegian, in the end it is probably the «student-status» that makes the situation hard. To make it a bit easier for the next time you are

on a wild-goose chase, we have come up with some tips for you:

- If you are so unlucky as to not to have the needed skills in Norwegian, get yourself a native Norwegian friend to help out. The first impression you make with renters is the one that sticks the longest.
- It is never too early to start searching! Your future flat is not waiting for you to finish your Christmas dinner, or return from your Canary Islands vacation.
- Don't be shy, the landlords won't bite you through the telephone. While many emails may stay unopened or land in the spam-folder, the pervasive ring of the phone will make even the most elusive landlord answer.
- Monkey-face or pretty-fa-

ce, that does not matter. The people on the other end of the line want to see you!

- Don't have a dog, a car, and you better stop smoking (or learn to hide it well).
- Consider a change of sex if you are a boy, apparently girls have some benefits.
- Have an open mind, it's not that far to Tromsdalen or Kvaløya. It is, after all, better to live in a roomy and cozy apartment off the island than it is to live like sardines in a tin.
- Are you online? Well, there are people that are not. So, put an advertisement in the newspaper!

Good Luck :)

FAGBOKSALGET 2010
STARTER 12. OKTOBER
AKADEMISK KVARTER

Et universitet til å spy av

TEKST: SVEIN WILLY KROKAN
STUDENT, OPPRINNELIG FRA BODØ

Det skal bli universitet i Bodø. Drømmen realiseres ved at høgskoleledelsen, bodøpolitikere og kraftpatrioter har investert fryktelig mye tid, penger og oppmerksomhet. Det hersker universitetseufori i Bodø, og det er til å spy av.

Hvorfor universitet i Bodø? Temaet ble diskutert i Dagsnytt Atten 16. september, hvor prorektor ved Høgskolen i Bodø Berit Skorstad viste til en rekke argumenter. Det er 60 mil til nærmeste universitet. Nordland skriker etter komeptanse. Høgskolen må vokse fordi "det ligger i kortene" når muligheten er der. Hvordan opprette universitet i Bodø? Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT på folkemunne) har godkjent høgskolens tilbud. Det vil si at Høgskolen er gjort nøyaktig så lekker for NOKUT at det er umulig å holde Bodø borte fra den universitetsorgie som har herjet Norge siden 2003. Dette året gikk Kristin Clemet (etter Giskes opprinnelige initiativ) bort fra en skjønsmessig politisk og faglig helhetsvurdering for å avgjøre institusjonenes status. I stedet kom en helautomatisert prosess der antall grader, publiseringspoeng og forholdstall mellom ansatt og student i praksis avgjør. Det la til rette for et tankeløst og kontraproduktivt jag mot universitetsstatus.

Det er ikke, slik prorektor Skorstad hevder, et naturlig og nødvendig mål for en høgskole å bli universitet. Det bør i stedet være et mål å satse på det Bodø er flinke til og har tradisjoner for. Yrkesutdanninger, som journalistutdanningen, sykepleieutdanningen og lærerutdanningen, har desverre gått for lut og kaldt vann i kampen for å heve Bodøs og institusjonens

status. Forskning er fornuftig, men Høgskolen kunne i stedet bygd på samarbeid med UiTØ om marinbiologi og akvakultur. Bortsett fra dette har Bodø lite å fare med på forskningsfronten. Desverre, men sant: Bodøs kukskraft blir ikke større som universitetsby! Universitetsjaget viser tvert om at Bodøfolk ikke har baller til å satse på de utdanninger høgskolen er gode på.

Til det politiske: Hvorfor bør vi spy? Høgskolen tilbyr 4 doktorgrader og 17 mastergrader, opp fra 0 doktorgrader og 2 egne mastergrader i 2002 (sic!). Omfanget er, ikke overraskende, akkurat på håret nok til å dekke NOKUTs universitetskrav. I 2003 ansatte høgskolen en såkalt kvalitetskoordinator, en stilling skreddersydd for at NOKUTs krav skulle etterkommes. Denne har jobbet systematisk for å manipulere studietil-

bud og forskningsarbeid for å nå de fastsatte kvalitetsmålene. Ikke overraskende er noen av de nye gradene bygd på luft, falsk kjærlighet og brevkurstodden.

Går en gradene nærmere etter i sømmene vil man raskt se hvor tynt Høgskolen tillater seg å smøre utover. En stor andel grader er samlingsbaserte, gjerne med 2 til 4 samlinger i løpet av semesteret. Dette kan ikke erstatte et levende, dag-til-dag studie- og fagmiljø. Et sentralt emne under doktorgradsutdanningen i sosiologi er diskursanalyse. Emnet gjøres unna på 4 dager, hvor en av de få temaer: Body as text; discourse as inclusive materiality. Det gir ingen mening å gjøre seg ferdig med diskursteori og denne teoriens filosofiske grunnlag på 4 dager med en pensumlitteratur på skarve 800 sider. Resultatet er svadasnakk bygd på teorier

og modeller som krever inngående kjennskap og studier over flere år. Et akademisk sterkt humanistisk eller samfunnsvitenskapelig miljø kan ikke smis ut av løse lufta.

Publikasjonsraten til humaniora- og samfunnsfagene er mildt sagt mager. I følge Høgskolens hjemmesider er det utgitt 2 forskningsrapporter de 3 siste årene, blant annet: "Hvem kan telle den fisk under vann?" og "Tidstyv som frigjør tid". Det er avgitt bare 2 doktorgrader de siste 13 årene. Kvaliteten har jeg ikke undersøkt, men Gud! det er tynt, det er pistrete og det underbygger poenget om et svakt fagmiljø. Høgskolen fører studentene i Nord-Norge bak lyset. Det er et(t) universitet i Nord-Norge som bør ha ambisjoner om et sterkt og bredt akademisk fagmiljø, og det er Universitetet i Tromsø.

Skaden for flere tusen bachelorstudenter i Bodø de siste åtte årene, er allerede skjedd. Men tappingen av ressurser fra yrkesutdanningene til luftige forskerutdanninger foregår også andre steder i landet. Både Høgskolen i Oslo og høyskolene i Buskerud, Telemark og Oppland lider av de samme vrangforestillinger og arbeider intenst for sine tåkeslott. Spørsmålet har dermed fortsatt politisk relevans. Selv om praksisen siden 2003 har vært at NOKUT-godkjenning betyr universitetsstatus, er det fortsatt Regjeringa som avgjør i siste instans. Regjeringa har enda ikke godkjent Høgskolen i Bodø som universitet, og et NEI vil stagne lysten hos andre høgskoler. Så, medstudent, kast ikke opp! Engasjer deg for ett godt universitet i Nord-Norge og gi en tydelig beskjed til euforiske bodøfolk.

Når det går inflasjon i universitetene

LESERINNLEGG

TEKST: TINE BERGLI,
LEDER I STUDENTPARLAMENTET

I september 2010 ble Høgskolen i Bodø akkreditert som universitet, som Norges syvende i rekken, og mange lurer på hvor denne utviklingen kommer til å ende. Bare i 2005 ble to av landets høgskoler godkjent som universiteter og disse var Norges Landbrukshøgskole på Ås (nå: Universitetet for miljø- og biovitenskap) og i Stavanger dukket det også opp et universitet da den forholdsvis nye Høgskolen i Stavanger fikk universitetsstatus. Deretter gikk det to år og enda en "ny" høgskole fikk tittelen Univer-

sitetet i Agder. Universitetene i Stavanger og Agder springer ut av høgskoler fra 1990-tallet mens Norges Landbrukshøgskole på Ås ble startet i 1859 – noen arbeider lengre enn andre for statusen som universitet. At NOKUT mener dette lille landet trenger 7 universiteter er noe som er, for meg, helt uforståelig. Det må også være noe galt med de kriterier og standarder som ligger til grunn for NOKUTs avgjørelser ettersom det nå "popper" opp et universitet på hvert et nes som havner i konkurranse med hverandre. Et universitet i Nordland er nok ikke så ille for oss i Tromsø foreløpig, men på lengre sikt er det klart at det vil bli en usunn konkurranse om midler og ar-

beidskraft. Det er også snakk om kvalitet i utdanningen. En høgskole er langt mer praktisk rettet enn et forskningsuniversitet og slik har det vært siden Platons tid, noe man lærer i ex.phil., og man må stille seg spørsmålet om hvorfor NOKUT nå har bestemt at dette skillet ikke lengre skal eksistere. Vil kvaliteten i utdanningen bli bedre for studentene i Bodø, Stavanger og Agder bare fordi de er studenter ved et universitet, og det er brukt store summer på å skape mastergradsprogrammer og ph.D stillinger slik at de kan få denne statusen? Som student har jeg selv ingen tro på at dette er sunt, verken for arbeidsdelingen i høyere utdanning eller for studentene på læringsste-

dene. Om problemet er at det ikke følger med en høy status ved landets høgskoler så er det dette man burde forbedre, ikke bli en annen form for utdanningsinstitusjon omtrent over natten. Kommer man nå til å få dårligere praksis i Bodø fordi man setter store summer inn på forskning?

Det eneste man kan konkludere med er at det eksisterer en stor usikkerhet rundt hva som skjer og at det går inflasjon i universitetssektoren. Blir det et universitet i Akershus når høgskolene i Oslo og Akershus slår seg sammen? Hva med Innlandsuniversitetet? Hvor mye er et vitnemål fra et universitet i dag egentlig verdt?

når livet blir for stort

eller for lite..

DEN NORSKE KIRKE

STUDENT prestene

I TROMSØ

tor.stranda@uit.no 91342023

kari.nedgard@uit.no 97003476

<http://uit.no/studtjenester/957>

AUGUST STRINDBERG ET DRØMSPILL

SCENE VEST,
16. SEPTEMBER -
16. OKTOBER, 2010

HÅLOG ALAND TEATER

STUDENTPRIS: 160,-
(ORDINÆR 260,-)

FACEBOOK.COM/HALOGALANDTEATER
TWITTER.COM/HTEATER
WWW.HT.NO

KULTUR

- Bokessay: "Kvinnefrigjøring er den afghanske krigens ideologiske overbygning", skriver Magnus Lysberg i sitt essay om to nye norske bøker fra Afghanistan. Side 22 - 23.
- Film: Verdensteateret åpner dørene for Universitetet. Side 24-26.

FRITHJOF E. FJELDSTAD
ANSVARLIG REDAKTØR
REDAKTOR@UTROPIA.NO

KULTURLEDER

I løpet av dagene da denne utgaven av Utopia tok form, blåste det opp til debatt. Riktignok har ilden så smått sluknet, men glørne ulmer fortsatt. I lang tid fremover vil jeg tro. Det hele startet med et oppkok av Kiwi-ansatte som skulle på personalfest i Tromsø. De stilte mannsterke opp iført falske samekofter, kjøpt og betalt av den "eksostiske" kjeden. Det såkalte Kiwistuntet fikk en betydelig fraksjon av den samiske representasjonen i landet i harnisk, hvorpå et lavmålt munnhuggeri fra alle kanter tok til. I kampens hete kom undertegnede til å poste følgende melding på førsteamanuensis Ånde Somby, en sentral

Samisk fruktsalat

figur i kampen, sin facebookside: Handler ikke dette mer om historie enn ett enkelt isolert tilfelle? På den ene siden kan man tolke dette såkalte stuntet dithen at det gjenspeiler en viss snart skjult, snart åpen forakt mot samer, men som kommer eksplisitt til syne via denne typen smutthull (firmafest). Hvis det er slik, er kritikken fra samene legitim og nulltoleranse er stikkordet. Jeg tror imidlertid det er en harmløs ide fra noen historieløse vattnisser som umiddelbart kobler Nord-Norge med samer og samer med kofte og lue, eller som ikke evner å se de historiske linjene. Folkehumor er jo gjerne preget av hull i kunnskapen. Det er kanskje idiotisk, men spesielt farlig er det ikke, så lenge ideen bak er blottet for faktisk mening. Jeg antar at den virkelige

forakten/intoleransen for samer, som herjet under fornoringsprosessen er såpass tabubelagt i dag at få institusjoner med viten og vilje ville pirka i den materien offentlig. Reell diskriminering av samer er ikke utryddet, men utfolder seg vel mest på individnivå (debattforum o.l.). Kiwifloken utgjør ingen trussel. Dessuten synes jeg at "koftene" var ganske, tja...fine..og tipper de har kostet en del. Hvem ville bevisst brukt penger på å kjøre et slikt tullete opplegg, som er på høyde med et middels utdrikningslag, for så senere å beskyldes for offentlig rasisme? Ikke jeg. Men jeg er kanskje naiv og overser hovedpoenget - kampen mellom "samer" og "nordmenn" raser fortsatt? Selvironi og selvinnsikt sier uansett fint lite i denne sammenhengen.

PS: jeg registrerer at diskriminering av samer også forekommer i politiske beslutningsorgan, altså på institusjonsnivå. Det er vel først og fremst dit man må rette knytteneven.

Det er ikke tvil om det ennå hersker fordommer og ubegrunnet forakt mot det samiske folket, men det er viktig å skille mellom reell og vettløs diskriminering. Ånde Somby og hans meddebattanter har, etter min mening, tilegnet Kiwiledelsen mer fornuft enn hva som er fornuftig i denne hendelsen, og denne mer eller mindre tendensen til å gå inn i en offerrolle kan fort bli uheldig. Når bare bruken av ordet same er faretruende nært å bli et skjellsord, burde det ringe en varselslampe for noen og enhver.

byens beste og rimeligste konserttilbud og spesialtilbud på medlemskap og billetter for studenter

HØST 2010 :

Motif 3. desember

Chris Minh Doky og Dave Weeki 13. november

Peter Dahlgren 9. oktober

Vijay Iyer 11. desember

Tania Maria 23. oktober

Froy aagre 13. oktober

Romjulsjazz 27. desember

Yellow Jackets
31. oktober

eksklusiv konsert i Norge

TROMSØ JAZZ KLUBB

William-Olsson/Nussbaum/Bodilsen 16. september

Beady Belle
5. oktober

forhandssalg: Aurora Fokus kino, tlf: 82 00 13 30
www.tromsojazz.no

Hakk i plata

TEKST: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD
FOTO: VICTORIA BEZBODOROVA

Midtsommers droppet Platekompaniet bomben vi alle hadde ventet på: Heretter er det filmer som skal styre omsetningen til den høyt profilerte og frekventerte bedriften. Navnet Platekompaniet vil bli stående igjen som et flaut og misvisende navn i markedsføringens skamløse tegn. En kan saktens undres over hvordan en musikkleverandør av dette kaliberet finner det for godt å unndra seg det enorme kulturpolitiske ansvaret den har bygget seg opp overfor sine kunder. Et mulig narrativ kan være noe slikt: Som en prins kom Platekompaniet ridende inn på sin hvite hest og reddet landets ungdom fra å ruineres på overprisa plater. Ved å underby alle private

aktører tok de over markedet, rensket det for de faktiske idealistene, musikkelskerne, og hentet ut prinsessa og halve kongeriket, eller profittpakkene i dette tilfellet. Og nå, når platemarkedet med noen få unntak ligger så å si brakk hva salg og utsalgssteder angår, bestemmer de seg for å stenge krana. Og snipp, snapp, snute. Gull og grønne skoger oppi rompa di. Platekompaniet utgjør dermed et dyrekjøpt eksempel på at kvalitetssikring, det koster – og det finnes ingen snarveier. Nå er det for sent. I en artikkel fra Aftenposten sier Even Vaa fra Platekompaniet på Byporten at «Det er et klart symptomatisk bilde på vanlig salg og en utvikling vi har sett de siste årene. Men vi følger jo bare trendene i markedet». Trendene i markedet? Hva gir du meg? Som om det fenomenet er noe som bare svinger helt av seg selv. Spekulasjonene

rundt hvordan dette kunne skje herjer for fullt. Enkelte skylder på samlekonseptene Absolute Music, Mr. Music, Moore Music, Summer Hits og Fandens oldemors julefavoritter. Med disse samle-cd'ene åpnet man for at publikum kunne plukke sine favoritter fritt som de ville, noe som sikkert var innbringende en viss tid, men neppe fruktbart i det lange løp. Salget av de regulære utgivelsene gikk udiskutabelt ned med dette. I tillegg har vi tjenester som Spotify og Wimp. Kjøpes det ikke lenger musikk? Svarene må spisses. Jeg tror årsaken til det synkende platesalget delvis er tuftet på uthulingen av utsalgssteder, som Platekompaniet egenhendig har hugget ned, men kanskje ligger ansvaret mest på inkompetente plateselgere. Få inn fagfolk bak skrankene, og vi vil se at platebutikkene begynner å yte bedre service, servere

mer kvalitet og dermed få opp slagstallene igjen. Mon tro hvordan det ville gå med utvalg, salgstall og kvalitet på polvarer den dagen dagligvareforretningene får fri entré på alkoholmarkedet. Eller hvis reseptbelagte legemidler får flyte fritt rundt i kiosker og butikker. Overforbruk? Sannsynligvis – og med dét utallige kriser, både på det helsemessige og det økonomiske plan. Visa er gammel og resten er historie. Det er vel hakk i plata. Men la oss til sist ikke glemme å ta vår del av kritikken. Det er nemlig oss, kundene, som lurte oss selv. Vi tok gledeilig imot det Platekompaniet hadde å by på, fråstet i tilbudene, vel vitende om at det var for godt til å være sant.

Mundus vult decipi, ergo decipiatur.

UKE i 25 år

TEKST: AWA
FOTO: CHRISTINE T. HELGESEN

Det er 25 år siden den første Studentuka ble arrangert i Tromsø. Utopia har møtt folkene bak årets jubileumsfeiring.

Studentuka ble for første gang arrangert i Tromsø i 1985, noe som gjør 2010 til jubileumsår – det er 25 år siden oppstarten. Arrangementet har vokst seg større og større: fra utgangspunktet som studentevy til dagens fjorten dager lange festival med konserter, debatt og loppemarked som noe av det som står på programmet. Utopia tok en prat med PR-ansvarlig Erik Falster og leder Anja Rasmussen fra UKA-styret midt i den travle tiden før det hele skulle brake løs med Raga Rockers på driv fredag kveld.

- Hva kan vi forvente oss av årets studentuke?
- Jeg tror det blir en bra uke i år, og jeg er veldig fornøyd med programmet, sier Rasmussen.

Solen synes virkelig å ha skinnet på arran-

gørene i år, de forteller oss at ikke har møtt så mange hindringer på veien. De er begge enige om at de er heldige som har fått såpass mange bra band til å underholde på en knapp uke. De som kommer og spiller er faktisk valgt ut av studentene. De ble invitert til å komme med ønsker om hvem som skulle bookes, de to fra styret forteller at det haglet inn med ønsker.

- Hvor stor vekt ble egentlig lagt på ønskene dere fikk?

- Vi legger stor vekt på ønskene til andre, for det er jo de som skal underholdes. Vi vil jo at alle skal kose seg og ha det gøy, og ikke minst sitte igjen med gode minner, forsikrer arrangørene.

En studentdrevet festival

UKA har alltid vært et arrangement drevet av studenter. Falster, Rasmussen og resten av gruppa som står bak årets festival er spesielt takknemlige for samarbeidet med driv og for alle de frivillige som har meldt seg.

Uten driv hadde det blitt veldig vanskelig, sier Falster med et lite flir.

Selv om det er mange som hjelper til er det

ikke bare bare å planlegge ni dager med aktiviteter. Derfor begynte de med å planlegge det som skal skje allerede i august i fjor. Og fordi det feires 25 års jubileum i år er presset litt større enn det som er vanlig fra andre år.

Mer enn bare fest

For de fleste fortøner nok Studentuka seg mest som en stor og lang fest, men det er faktisk andre ting som skjer også. Som for eksempel drinkkurs på universitetet på onsdag.

- Hvorfor drinkkurs?

- Jo, fordi det er så uventet. Hvem forventer vel at det skal holdes kurs i hvordan blande man blander drinker i kantina på universitetet, sier Rasmussen leende.

Det skjer selvfølgelig andre ting i løpet av uken som kan appellere til andre, slik som foredragsrekken om bevaringen av miljøet, men det er nok konsertene de aller fleste ser frem til. Også de to fra styret ser frem til å se noen av bandene som kommer. Spesielt er det mange som har gitt uttrykk for å være fornøyd med Hellsongs. Falster er

en av dem:

- Jeg så Hellsongs for to år siden på Paradisbukta, så jeg gleder meg veldig til de kommer.

UKAs framtid: både for studenter og andre

Arrangørene av årets uke sikter også framover, og nytt av året er at UKA skal arrangeres hvert år fra nå av. Slik kan den studentdrevne festivalen styrkes som aktør også utenfor studentmiljøet i Tromsø.

- Hvordan ser dere for dere studentuka om 25 år, når det er 50 års jubileum?

- Til 50 års jubileet håper vi at det hele har blitt større og mer åpent for andre enn bare studenter. Og at det også har blitt mer synlig for flere. At det blir en mer kulturell ting, sier Rasmussen.

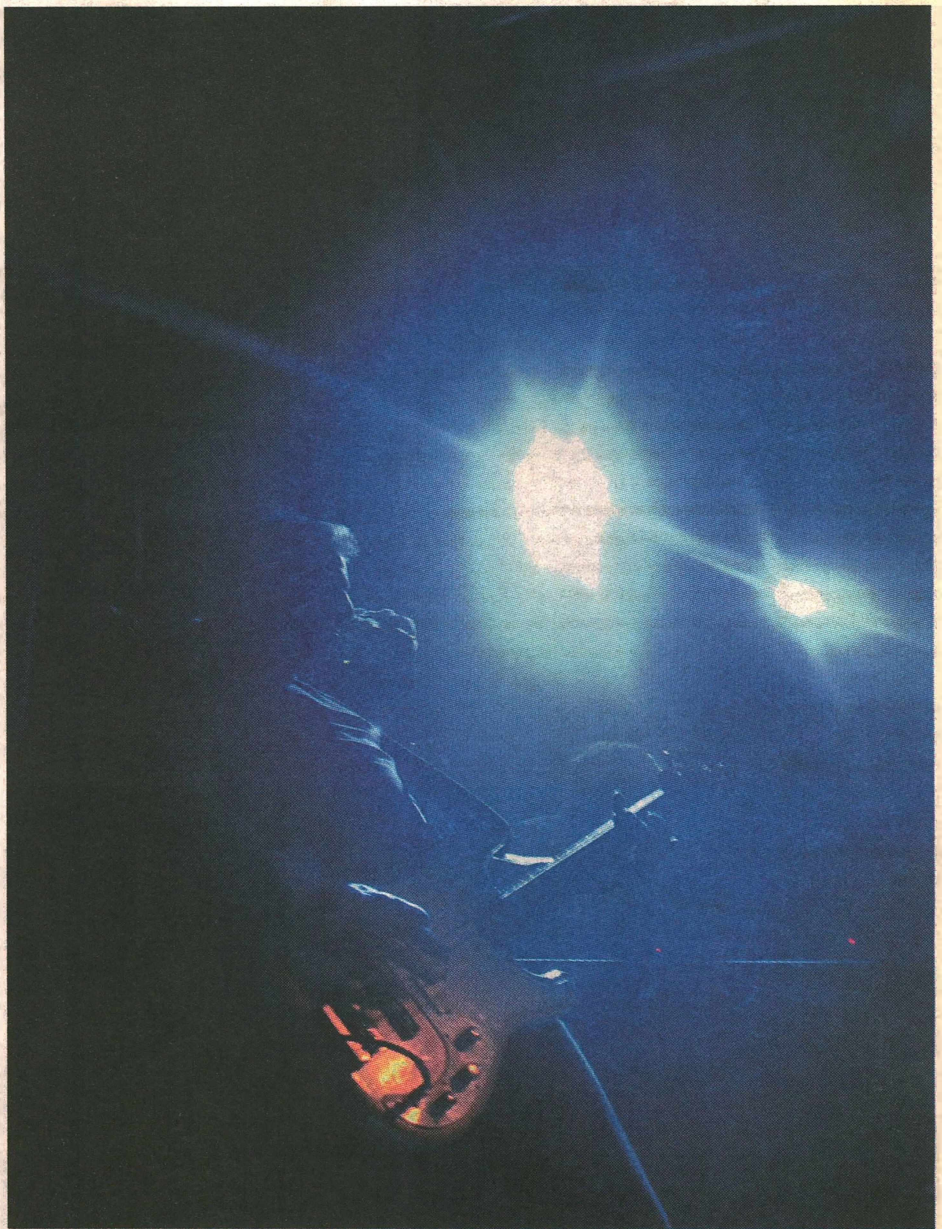
De håper i tillegg at Studentuka gjør et positivt innblikk på Tromsø for folk utenfra også, slik at byen blir en mer attraktiv for fremtidige studiesøkere.

Sjampis med Raga Rockers

TEKST: REBECCA HOLCK
FOTO: HANNA GULSTAD

I studentbyen Tromsø entret fredag kveld et av Norges desidert største rockeband gjennom tidene scenen på Studenthuset driv for å sette i gang StudentUKA. Fansen var elleville, Michael Krohn og company spilte slagere på rekke og rad og lykken hos hver enkelt blant de oppmøtte syntes å være nær fullkommen. Mellom sangene lød ropene "raga, raga, raga", noen folk dyttet mens andre tilba de norske rockelegendene. Michael Krohn selv virket å bli forbauset over kvinnen som kysset skoene hans. Låter som Aldri mer, Hun er fri, Noen å hate, Rocker og Slakt ble spilt, og de vet å tenne publikum. Selv var jeg i ekstase og med et bredt smil om munnen under hele konserten, men etterpå ble smilet til forbauselse da jeg fikk muligheten til å treffe

de store gutta fra Raga Rockers. Skulle jeg virkelig drikke sjampis med Michael Krohn? Ja det skulle jeg. Selv ville ikke Krohn uttale seg om hvilke låter han liker best, verken å fremføre eller generelt, men at å se fansen synge med på låtene sammen med han gjør hver enkelt av dem spesiell. Det er det med musikk, assosiasjoner – kan lytteren forbinde en låt med seg selv, er det tegn på en sikker vinner. Og Raga Rockers vet fremdeles å lage sanger som folk og fansen kan kjenne seg igjen i. I følge Michael Krohn selv gjenspeiler låtene ofte ting fra livet hans. Er det ikke deilig at noen kan frembringe følelsene en selv føler? Jo! Denne anmelderen vil si: Takk Raga Rockers for at dere holder norsk rocke-kultur i livet. Etter i år skal dere ha en pause, vær så snill, ikke la det blir en evig lang pause som utvikler seg til å bli et "Greatest Hits"-album. Norge trenger dere, fansen trenger god musikk, musikk som ikke er et produkt av enkle tastetrykk. Takk for en god konsert!

Kurant: the Center of the Universe

TEKST OG FOTO: RYAN JOHNSON

If you attended Driv's Student Week event on Saturday the 18th (or A1's concert at Rica Hotel, you poor, poor thing), you were not at the *Center of the Universe*. The band (and another, Koppen) performed just a stone's throw away from Driv at Kurant, a new showroom, which provides space for young and unestablished artists to perform and present their work.

The evening's concert came on the heels of a warm-up event the previous night at the Hot Dog Culture Stand next to the Mack brewery, with a DJ Sisyfus playing a range of tunes in possibly the city's smallest venue (and cheapest beer— 25 NOK, OMG!) It was a warm up to Center of the Universe and Koppen, of Metronomicon Audio.

Run by artists, Kurant understands that a concert isn't just about the performers gi-

ving a good show, but that the experience is important too. A previous concert last year, *An Evening with Sensitive Boys* featuring Nils Bech, was as though someone had picked up a gay club, lights, disco-balls, and dance floors crowded with gay men and their friends, and dropped it in Tromsø. This night's concert experience, on the other hand was more reminiscent of a medieval harem, except more laid back and populated mostly with an indie/hipster crowd. Some of the audience danced at times, and others loun-

ged about on pillows (and eachother) and enjoyed the music and cheap beer (30 NOK ZOMG).

All in all, Kurant's events are just not something you can miss. When you can generally predict the atmosphere at Driv on any given night, if you know Kurant is up to something, you better go find out what.

<http://www.hotdogkulturkiosk.com/>
<http://kurant.cc/>

Kvinnefrigjøring som hv

ESSAY

Tekst: Magnus Lysberg
Foto: Presse

*Take up the White Man's burden--
Send forth the best ye breed--
Go bind your sons to exile
To serve your captives' need;
To wait in heavy harness,
On fluttered folk and wild--
Your new-caught, sullen peoples,
Half-devil and half-child.*

Som i førkrigseuropa kan unge menn gjøre eventyr, penger og karriere på tjeneste i koloniene, men valget må nå – som da – rettferdiggjøres. Nykoloniale kriger er mytologiske; de føres i vår forestillingsverden. Kvinnefrigjøring er den afghanske krigens ideologiske overbygning.

Cowboy og talibaner

“Med mandat til å drepe - norske skarpskyt-

tere i Afghanistan forteller” er en beretning om krig i en stil som ligger mellom Morgan Kane og en Vi Menn-reportasje. Språket er elendig og tidvis så klisjéfyllt at det gjør vondt å lese. Soldatene skriver seg inn i et landskap fra guttedagenes cowboyliteratur. Her er brede daler, høye fjell og endeløse ørkener. Selvfølgelig hentes fra samme sjanger. I Norge “kan du ikke sale hesten, slenge rifla i hylsteret og lade opp seksløperne for så å tenne sigaretten og begi deg ut på farefull ferd under rettferdighetens fane. I Afghanistan kan du det.”

Fienden er Taliban, røverpakk, narkobaroner og krigsherrer. De er slanger, uslinger og feige kryp. Blødtørste drar våre gutter ned, klare for å knuse terroren. “For ekstremister som bifaller terror, gauler på Allah og brenner flagg, finnes bare én kur, utøyet må vekk fra jordas overflate,

enkelt og greit”. Ve, afghanere!

Alle bevæpnede menn er fiender i et land med over 300 000 våpen utenfor myndighetenes kontroll. Hvordan kan soldatene være sikre på at det er talibanere de skyter på? Det kan de ikke. Helt uvitende om Afghanistan er skarpskytterne likevel ikke, og i et kort bakgrunnskapittel presenteres en historikk over den nå tretti år lange

Med mandat til å drepe - norske skarpskyttere i Afghanistan forteller” er en beretning om krig i en stil som ligger mellom Morgan Kane og en Vi Menn-reportasje. Språket er elendig og tidvis så klisjéfyllt at det gjør vondt å lese.

borgerkrigen. Godtkjøpstanker om den afghanske krigens kaotiske og uoversikt-

lige karakter gir boken et preg av kognitiv dissonans. Hvordan kan forfatterne være så skråsikre på at den norske krigføringen er rettferdig og god når de tidvis ikke aner hvem de sloss mot?

Det snille Vestens tårer

Afghanistan er mytenes land, eller drømmenes, som journalisten Anders Sømme Hammer skriver i “Drømmekrigen”. Hammer dro til Afghanistan i regi av det norske forsvaret september 2006, og bestemte seg for å flytte dit noen måneder senere. Hammer dekket krigen sett fra norske militærleire, og var mest opptatt av få bilder av norske politikere på vitsett. Som da forsvarsminister Anne-Grethe Strøm-

manns byrde

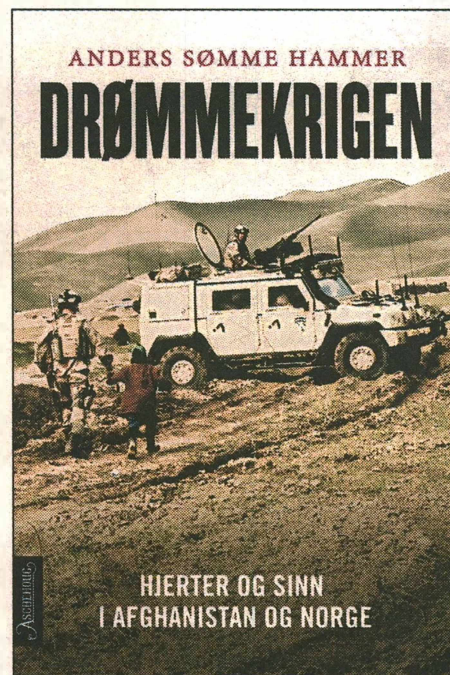
arbeidskrevende og farlig, og redaktørene foretrekker trygge turer betalt av og i regi av forsvaret. Når VGs journalist er tidligere presseoffiser i Kabul og presseoffiseren er tidligere VG-journalist er vinklingen på forhånd gitt. Dekningen består av enkelthendelser og skjebnejournalistikk. Vi kjenner debatten i Washington langt bedre enn alliansene i Kabul.

Siden 2008 har opprøret spredt seg fra Ghormach til resten av Farjab, provinsen norske styrker har i oppgave å kontrollere. På tross av en storstilt oppbygging av den afghanske nasjonale hærstyrken i Farjab er opprørere i stand til å yte motstand i stadig større deler av provinsen. Både politisk og militær ledelse lider tilsynelatende av virkelighetsfortegning når krigen skal vurderes. "En veldig positiv utvikling" og "jobben går i riktig retning" lyder det fra Forsvarsdepartementets Hjalmar Ekdal.

Krig er fred

Den afghanske krigen er en krig for likestilling, menneskerettigheter og demokrati, sa Jens Stoltenberg etter at fire norske soldater døde i sommer. Krig er fred, skrev George Orwell. Viljen til krig svinner hen når ingen lenger tror på NATOs sivilisasjonsprosjekt.

Vi er alle mot kvinneundertrykkelse, men får problemer når talen om krig er kamp om sympati, med enkelthistorier og journalistenes egne opplevelser som argumenter. Etter ni år med krig behøver vi en kritisk, analytisk og informert tale, en offentlig samtale om strategi for å kunne besvare spørsmålet: hva nå? Her kommer både skarpskytterne og journalisten til kort.

Drømmekrigen

- Drømmekrigen
- Anders Sømme Hammer
- Aschehoug 2010
- 336 sider
- ISBN: 9788203292378
- 379,- kr

Erichsen var på besøk i kvinnefengselet i Meymanah. Fengselet er bygget med norske bistandsmidler og fengselsjefen opplært i forsvarlig fengselsdrift på kurs i Bergen. En av kvinnene var dømt for å ha blitt voldtatt. Forsvarsministeren gråt.

På tross av forsvarsministerens tårer, eller kanskje på grunn av dem, var noe galt. Hammer ble stadig mer kritisk til den vestlige krigføringen, og dro sørover, til Kandahar.

Her dekket han krigen mot Taliban, den som ennå ikke hadde kommet til de norske styrkene i nord.

Krigsherrer på vestlig side, opiumsproduksjon og en gjennomkorrupt afghansk politistyrke; det var mye som ikke stemte

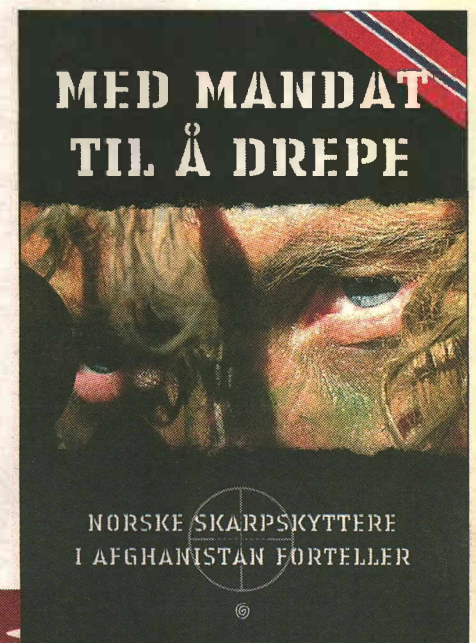
med det offisielle bildet av krigen. Da amerikanske, afghanske og norske styrker rykket inn i Ghormach i 2008, tok de til da hardeste kampene for norske styrker til. Sivile afghanere døde. Den offisielle norske holdningen var at ingen hadde blitt drept av norske soldater. Hammer prøvde å utfordre Forsvarets påstander, men klarte det ikke.

Norske redaksjoners dekning av krigen får kraftig kritikk i "Drømmekrigen". Når VGs journalist er tidligere presseoffiser i Kabul og presseoffiseren er tidligere VG-journalist er vinklingen på forhånd gitt.

Norske redaksjoners dekning av krigen får kraftig kritikk i "Drømmekrigen". Uavhengig reportasje fra Afghanistan er dyrt,

- Med mandat til å drepe
- Anders Sømme Hammer
- DnBB AS 2010
- 154 sider
- ISBN: 9788248910114
- 339,- kr

Med Mandat til å drepe

Grensene åpnes mellom ur

Forrige uke ble samarbeidsprosjektet Filmgrenser mellomforskningsprosjektet Border teateret Kinohus åpnet, med visning av filmen *Elina – som om jag inte fanns*, en film fra g

FILM

Tekst: Andreas M. Hellenes
Foto: Ryan Johnson, Presse

Den italienske forfatteren Claudio Magris har definert grensen som den fedrelandsløses fedreland. Det er en lignende holdning som skinner gjennom i *Populärmusik från Vittula* (2004), også den fra Tornedalen. Her beskrives hjemstedet av hovedpersonen Matti som et ikke-sted: "Vi bryter på svenska utan att vara svenskar och finska utan att vara finnar. En sak har jag lärt mig, Pajala tillhör inte Sverige." Språkets og grensenes betydning for identitet kan knapt underverdes. På Nordkalotten, i Barentsregionen, er dette i dag tydelig. Det er interessen for denne typen spørsmål som ligger til grunn for det internasjonale forskningsprosjektet *Border Aesthetics*, Grenseestetikk, som koordineres fra Institutt for kultur og litteratur ved Universitetet i Tromsø.

Utopia har møtt Verdensteaterets fungerende cinematekleder Julie Eliassen Brannfjell og Holger Pøtzsch fra *Border Aesthetics* for en prat om fellessatsningen.

Verdensteateret – ingen hvilken som helst kino

Med et navn som Verdensteatret er det kanskje ikke mer enn rett og rimelig at et tema som grenseestetikk innbyr til samarbeid. Og Julie Eliassen Brannfjell kan fortelle at Tromsø internasjonale filmfestival (TIFF), som styrer Verdensteatret, i en årrekke har hatt et godt forhold til universitetet og øynene åpne for hva som skjer der. I dette tilfellet var det imidlertid forskerne som tok kontakt, sier Holger Pøtzsch.

- Det var nok i utgangspunktet i et faglig initiativ fra oss i *Border Aesthetics*-prosjektet. Gjennom finansiering fra Norges Forskningsråd fikk vi midler til å gjennomføre noe slikt som *Filmgrenser*, som selvsagt er en flott måte å vise et større publikum hva forskningen går ut på. Et slikt samarbeid hadde nok ikke vært mulig med en regulær kinoaktør.

Også Verdensteatret så raskt fordelene knyttet til et samarbeid, forklarer Julie Brannfjell Eliassen.

- For oss også er denne måten å popularisere på fruktbar – det blir en anledning for vanlige kinointeresserte til å se ny film og lære noe ekstra på samme tid. I tillegg har jo forskningsprosjektet et filmestetisk fokus som frister oss i kinoen.

Samarbeidet er en del av høstens satsning fra TIFFs side på å fremme Verdensteatret som kinohus, med minimum to daglige visninger. I tillegg kommer blant annet samarbeidet med Filmklubben. En medlemskapsordning som gir billige billetter og muligheten til å ta med kaffe eller bayer inn i salen er også med på å gjøre Verdensteatret til et unikt kinotilbud av sitt slag i Norge. Ellers i landet virker tendensen snarere å gå i motsatt retning. Brannfjell Eliassen peker på målsetningen om å satse på kvalitet og en annerledes kinoopplevelse som grunnleggende for driften.

"Vårt ønske er å løfte fram kvalitetsfilm. Jeg tror folk savner et slikt tilbud, i en tid hvor utviklingen hos de vanlige kinoaktørene går i retning mer reklame og mindre synlig personell."

- Vårt utgangspunkt er et ønske om å løfte fram kvalitetsfilm. Jeg tror folk savner et slikt tilbud, i en tid hvor utviklingen hos de vanlige kinoaktørene går i retning mer reklame, mindre synlig personell i salene og så videre.

- Det syntes jo også som om dette stemmer på åpningskvelden, med godt besøk på filmen og også mange som ble igjen for å diskutere eller høre på diskusjonen. For meg personlig vakte mange av innspillene interesse.

- Noe av det interessante med *Filmgrenser* er jo nettopp også å få fram hvordan filmer er blitt som de er blitt. Hvorfor skal for eksempel så å si all film inkludere en kjærlighetshistorie? Fagfolk kan fylle ut ved å fortelle på en ny måte om ting mange tar for

gitt, også fortellerteknikk. Det er imidlertid et poeng for oss at dette ikke er eksklusive seanser. Den første filmen var godt besøk også av folk fra utenfor akademien. Det er gratis for studenter, noe som forhåpentligvis gir mersmak, og er også et tilbud til de som ikke snakker norsk – alle filmene er teksten på engelsk.

Forskning på grenseestetikk
Filmgrenser ønsker å favne bredt, ved å undersøke hvordan en rekke forskjellige

former for grenser påvirker vår hverdag. Slik beskrives prosjektet på hjemmesidene: "Fra geopolitiske grenser til kroppens grenser, fra grenseposter til grensekrysninger, fra estetiske grenser til diskursens grenser – filmene som er ført sammen her illustrerer, utfordrer og legger opp til debatt om hvordan grenser skaper og regulerer våre liv."

- Hvorfor ønsket dere i *Border Aesthetics* å vise film sammen med Verdensteatret? Er prosjektet i hovedsak rettet mot filmmediet?

Heller enn politiske grensetvister er det altså representasjonene av grenser, i film, litteratur og så videre, som er det sentrale for oss. Vi ser at i et område som Nordkalotten er det ofte svært flytende kulturelle grenser: hvor går for eksempel grensa mellom hva som er Norge og Sverige eller Norge og Finland på vidda?

Universitet og kino

etetics ved Institutt for kultur og litteratur (IKL) ved UiT og Verdensteatret i området Tornedalen mellom Finland og Sverige.

- Nei til det siste, det er nok først og fremst litteratur det forskes på hos oss. Når det er sagt, er det jo klart at vi opererer med et felles teoriapparat, som er anvendbart på så vel litteratur og film som spill og andre kulturuttrykk. Vårt hovedanliggende er å vise hvordan et begrep som grenser kan gi nye lesninger av for eksempel filmer.

Det er ikke tilfeldig at et slikt forskningsprosjekt drives ved Universitetet i Tromsø. De siste årene er Nordområdene – i det minste høres det slik ut – blitt stadig mer sentrale også fra politisk hold. Holger Pøtzsch bekrefter at all denne generelle omtalen har gjort det enklere å få støtte til prosjektet.

- Jeg tror jeg kan gå så langt som å si at vi ikke ville fått midler fra NFR om det ikke var for eksplisitte referanser til Nordområde-satsningen. Men mens det fra mange andre hold først og fremst skrives om den politiske grensesituasjonen – svært aktuelt

akkurat nå med delelinja – interesserer vi oss mest for den kulturelle reproduksjonen av grenser. Vi gjør dette i en komparativ studie av Barentsregionen og Middelhavsregionen. Heller enn politiske grensetvister er det altså representasjonene av grenser, i film, litteratur og så videre, som er det sentrale for oss. Slik kan vi si noe om kulturelt produserte grenser og betydningen disse har for kollektiv identitetsdannelse. Vi ser at i et område som Nordkalotten er det ofte svært flytende kulturelle grenser: hvor går for eksempel grensa mellom hva som er Norge og Sverige eller Norge og Finland på vidda?

I en verden og en hverdag som preges av tiltagende globalisering har tenkning omkring grenser fått fornyet aktualitet. I et Schengen-Europa hvor noen reiser passfritt kan andre - til overmål de som kalles "de reisende" – ikke lenger gjøre dette.

Fortsetter på neste side

FILM

ELINA - SOM OM JAG INTE FANNS

Regi: Klaus Härö

Nasjonalitet: Sverige/Finland, 2003

TEKST: ANDREAS M. HELLENES

Filmens grenser

Sverige, styrt av sosialdemokratene siden 1932, var i 1952 godt i gang med å gjøre landet til "modell" og progressivt foregangsland i både verdens og egne øyne. Det svenske moderne prosjektet, oppsummert i stikkord som vitenskap, rasjonalitet og fremtidsoptimisme, hadde imidlertid også sine skyggesider. Skyggene falt først og fremst over utkantene; områder som trengte sårt til opplysning slik det ble sett fra Stockholm. Befolkningen i grenseområdene i nord fikk unngjelde kanskje hardere enn noen annen gruppe, hinter den første filmen i Verdensteatrets Filmgrenser-serie om. Det var som om de ikke fantes.

I Elina – som om jag inte fanns finner handlingen sted i Tornedalen, helt på grensa mot Finland, hvor befolkningen i stor grad var finskspråklige. Veien frem skulle også for den finsk-språklige minoriteten i Tornedalen gå gjennom rikssvensken. Slik samer og kvener i Nord-Norge skulle fornorskes, skulle denne befolkningen forsvenskes. Filmen, som kom på kino i 2003, setter oss fra første sekund inn i situasjonen til tornedalingene, gjennom den lille jenta Elinas møte med den overlærerinnen Tora Holm. Filmen lykkes først og fremst godt som familiefilm; den skiller på usentimentalt, men vakkert vis jentas historie og måten den er knyttet

til landskap og slekt på. Hovedpersonene brukes som symboler på forskjellige posisjoner i grensesituasjonen. Tora Holm representerer det undertrykkende sentrum. Elina (og minnet om faren) er det opprørske elementet, som i rettferdighetens og de undertryktes navn tar til orde mot undertrykkeren. Den nye læreren Einar Björk kommer kjørende inn i fortellingen som en folkhemsskole i Volvo, akkompagnert av munter jazz; et symbol på et annet og mer tolerant sentrum enn Tora Holms. Historien til de forskjellige personene tar opp en rekke temaer en kjenner igjen fra andre historier fra statenes randsoner: språksplittelsen, stedstilnytingen, den sosiale ulikheten.

Imidlertid skurrer noe ved filmen som tids- og stedsportrett, og hovedårsaken er den forenklingen av grensesituasjon som personaliseringen av konfliktene fører med seg. Motivasjonen til den formynderiske Tora Holm kommer aldri klart frem. Lærerinnen virker først og fremst autoritær på grensa til det sadistiske. Primærgrunnen for dette er at filmen – i motsetning til en annen film fra samme sted og om lag samme periode, Populærmusikk fra Vittula (2004) – hopper bukk over læstadianismens plass i det nordlige Skandinavias bygdesamfunn. Det konfliktfylte møtet mellom det moderne svenske prosjektet og befolkningen i nord blir slik underspilt, noe som gjør Elina lettere å forstå, enklere å svelge for publikum, men mindre interessant som grensefilm. Den tar opp grensetematikker på et overordnet plan, uten å gå dypt nok inn i det samfunnet den faktisk forsøker å skildre. Slik avslører (familie-)filmen sine grenser som medium til å ta opp historier fra grenseland.

➔ Nicolas Sarkozys masseutsendelse av sigøynere synliggjør at selv politiske grensespørsmål på langt nær er løst. Julie Eliassen Brannfjell understreker imidlertid at selv om enkelte av filmene på høstens program mer direkte omhandler fysiske grenser, presenterer andre av dem snarere et grenseperspektiv, som kan la oss se filmer på nye måter.

- Dette med grenser er jo et universelt tema på film. Spørsmålet blir ofte hvor eksplisitt man skal være. Jeg personlig foretrekker filmer som ikke er for tydelige, men heller introduserer temaet gjennom andre veier. Et eksempel er en film som *Welcome Europa*, hvor de ikke-fysiske grensene mellom mennesker er tydelige, selv for folk som går på samme gate.

- Et annet eksempel på at grensekonseptet kan brukes overført gir filmen *Anonyma* oss. Her er det snakk om diskursens grenser, grensene for hvilke historier som kan fortelles og hva som kan sies i etterkrigstidas Tyskland. Et grenseperspektiv på en slik film kan si oss noe om denne historiens politisk-sosiale betydning i Tyskland etter krigen, supplerer Holger Pötzsch.

Forskningsformidling i kinosalen

Blant de forskerne som gjester Verdensteatret utover høsten kommer også enkelte fra utenlandske miljøer tilknyttet Border Aesthetics, som Henk van Houtum fra Nijmegen og finske Mari Ristolainen. Disse kommer også til å holde åpne gjesteforelesninger ved universitetet om sine temaer. Utvalget av filmer som skal vises er det også forskerne ved Institutt for kultur og litteratur som står for. Forskernes filmforslag ble deretter oversendt Verdensteatret for kvalitets- og tilgjengelighetssjekk, og visningsplanen

satt opp. Pötzsch forteller oss om et foreløpig knirkefritt samarbeid og stor iver fra forskerhold.

- Engasjementet var allerede fra begynnelsen av stort – alt har faktisk gått både bedre og enklere enn vi hadde håpet det kunne gå. Ellers er det viktig for meg å påpeke at når det gjelder dette med forskningsformidling, er det i alle fall ikke forskerne man kan klage på. Det er ledelsen som ikke har nok penger å gi til formidling. Forskerne vil fortelle! Alle sier at UiT må være synlige, men få sier at synlighet koster. Det må følge midler med disse oppfordringene. Også fra Verdensteatrets side er de fornøyd med å åpne dørene for universitetet, og slik innta en brobyggerrolle mellom akademia og et bredere publikum.

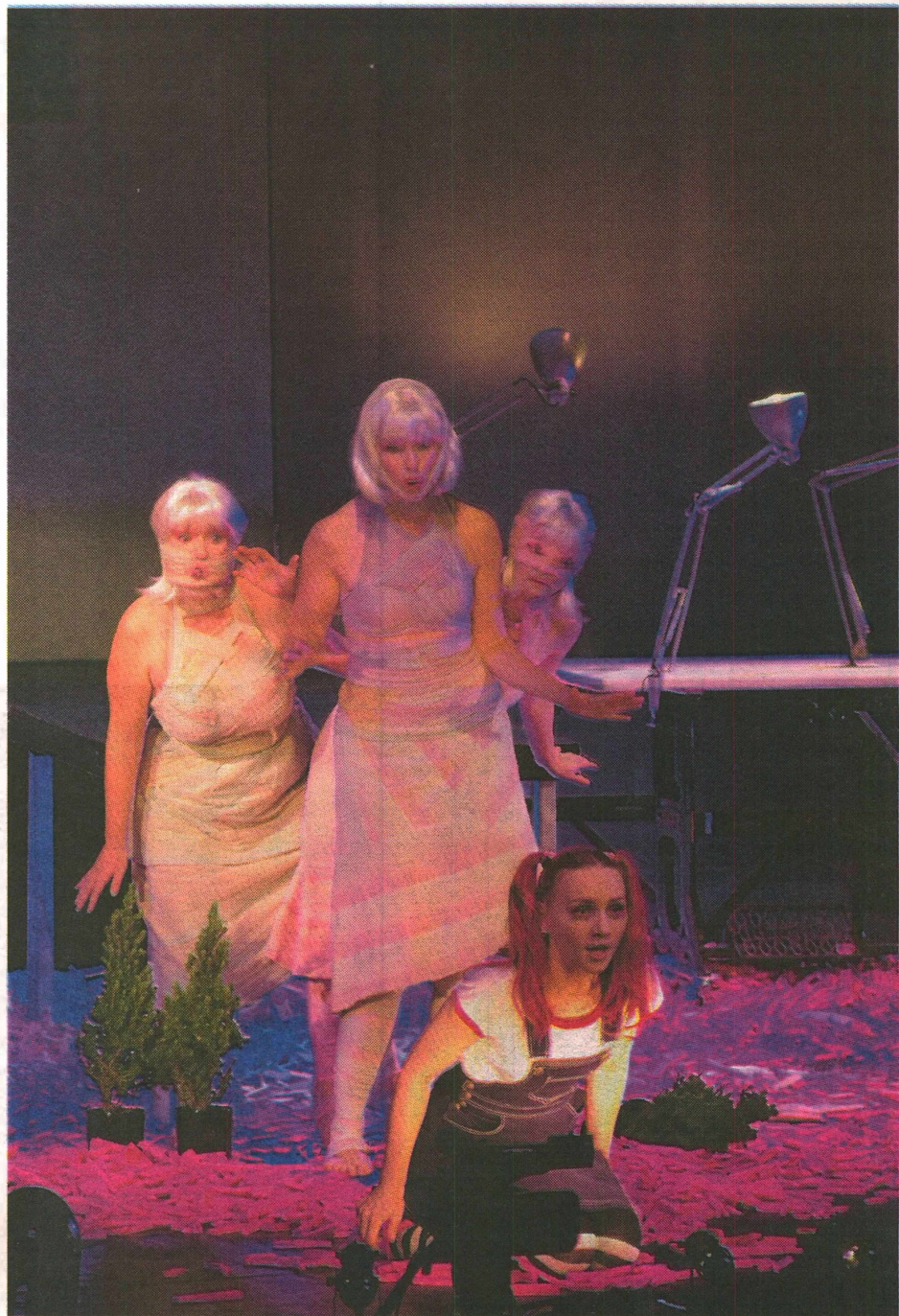
- Vi gir publikum muligheten til å høre og møte en dyktig humanistisk forsker. Et godt eksempel på nytten av en engasjert formidler så vi forrige uke med visningen av *Elina*. Det er mye lettere å ta til orde når foreleseren så åpenbart har lyst til å diskutere. Og vi håper selvsagt diskusjonene rundt vil skape interesse hos publikum til å se mer film!

Og forskeren Pötzsch understreker på det sterkeste at hensikten med arrangementene ikke er belæring av publikum, men respons til forskerne.

- Minst like viktig som introduksjonen er diskusjonen. Det dreier seg ikke kun om formidling i betydningen foredrag, men som idéutveksling, som tankeproduksjon også fra publikums side, understreker Holger Pötzsch.

- Vi har også som formål å være avhengighetsskapende!

Dypdykk i det el

REPORTASJE

Text: Erling Malm
Foto: uten

True Blood og Vampire Diaries og jeg-vet-ikke-hva kan ta seg et godt gammalt stev for min del.

Men det finnes unntak. Graf Orlok er så ekte som vampyrykten blir. Med skam å melde må jeg dog dessverre innrømme at jeg kun har sett Werner Herzogs nyinnspilling fra 1979, men denne tolkningen er jo også så jævlig skummel at det er nok gross for to skrekkiner.

Det var derfor med en betydelig mengde flaggermus i magen jeg satte meg ned i Verdensteaterets kinosal denne kvelden for å bivåne originalen, sågar med nyskrevet musikk fra doom/sludgebandet River to Aintry. At filmen i seg selv er et genialt mesterverk og for en gullstandard i skrekkiner å regne vil nok få bestride. Så noen reell «kritikk» er det ikke mye poeng i å bedrive. Jeg velger dermed å fokusere på filmmusikken, skrevet og (ur)fremført av Oslobandet River to Aintry. Spesielt kjent med dette bandet er jeg ikke, men åpningstittelen ruller i gang, konstaterer jeg fort at «top friends» på myspacesiden deres gir en nokså presis antydning på hvordan de låter. Tungt inspirert (det er en vits

Tromsø har mye spennede kultur å by på. Så mye at jeg bestemte meg for å snappe med meg noen forestillinger ut fra et bestemt tema. Det begynte med en innskyttelse og utviklet seg videre nærmest av seg selv. Det var bare slik at etter jeg hadde deltatt på det første arrangementet, dukket det stadig opp ting som (for undertegnede ihvertfall) havnet i samme gate. Bare man har øynene med seg kan man oppleve veldig mye kult. Derfor har dette blitt:

Et dypdykk i det ekstreme, utprøvende og dystre. - Et kultureksperiment i tre kapitler.

Første akt: Stumfilmdager - Nosferatu på Verdensteateret med levende nyskrevet musikk

“Vampires are pussies” sa Ozzy på Døgvill-festivalens første kveld. Og nu til dags er jeg tilbøyelig til å være enig. Twilight og

Kalender for filmgrenser

27/9	Welcome Europa (Frankrike, 2006)
11/10	Kukushka (Russland, 2002)
25/10	Raja 1918 (Finland, 2007)
1/11	Im Juli (Tyskland, 2000)
8/11	All About Eve (USA, 1950)
22/11	Hiroshima mon amour (Frankrike/ Japan 1959)
29/11	In Anonyma – Eine Frau in Berlin (Tyskland, 2008)

reme, utprøvende og dystre

der et eller annet sted...) av band som Neurosis, Cult of Luna og Isis, med antydninger til norsk granbar her og der. Det låter fett, stort og tungt (ja, nettopp), men på ingen måte originalt.

Så hvordan fungerer dette sammen da? Jo, tidvis er dette riktig så uhyggelig. Nevnte rulletekst setter stemningen på en helt fortreffelig måte, og fra første stund ligger stappelsen på lur. Bandet vet hvordan de skaper stemninger, og er gode på å fremheve kontraster mellom scener. Men er det «Eine Symphonie des Grauens»?

Vel. Idet Regissør Murnau setter inn giret og finner frem det han har av tyvetalls filmtriks synes jeg ikke bandet helt greier å skape en tilstrekkelig iskald og skremmende stemning. Ikke til å misforstå, her er det veldig mye bra, men helhetsinntrykkets skjemmes for min del av at de virkelige høydepunktene ikke følges helt opp av tilsvarende skrekkinngytende musikk. For eksempel blir et av filmens skumleste øyeblikk fullstendig ødelagt av en lystig og nærmest folketoneaktig melodi. Men River to Ainty redder ansikt og ror seg i havn med verdighet, og den spektakulære avslutningen sitter som et skudd (eller en stake?). Alt i alt er det en meget spennende idé som fortsatt har uforløst potensiale. Det hadde vært interessant å se dette gjort av et band som Khold, Sarke eller 1349. Likefullt, Verdensteateret får en kjempestjerne i marginen for tiltaket. Måtte vi få se flere slike kollaborasjoner i fremtiden.

Annen akt: Veslefrikk - En mørk og grotesk «familieopera»

Ved nok en tilfældighet snublet jeg over denne lille knallperlen av moderne scenekunst. Faktisk kan det virke som om markedsføringen i forkant av forestillingen har vært noe skrantende. Annonseret som noe slikt som «en opera for hele familien - bortsett fra de aller minste», var jeg ikke helt overbevist, men programmer prydet med blodige kråker motiverte meg til å gi dette en sjanse.

Og for en fest det skulle vise seg å være. «Veslefrikk» fremstår som resultatet av en Tim Burton-regissert «West Side Story». Om Bernstein hadde hatt Arne Nordheim, Igor Stravinskij og Arnold Schoenberg som ghostwritere, vel og merke. For musikken er utpreget moderne, med lite som

minner om de nynnbare temaer og melodier vi forbinder med underholdning for barn. I det hele tatt er det lite her som minner om noen ting som helst myntet på de minste. Utsagn som: «Ved dagry skal du dingle i galgen» er ikke hverdagskost på NRK Super, og jeg innbiller meg at minst et par foreldre må ha satt et og annet i halsen under denne verdenspremieren.

Dette er bisarre greier, ingen tvil om det.

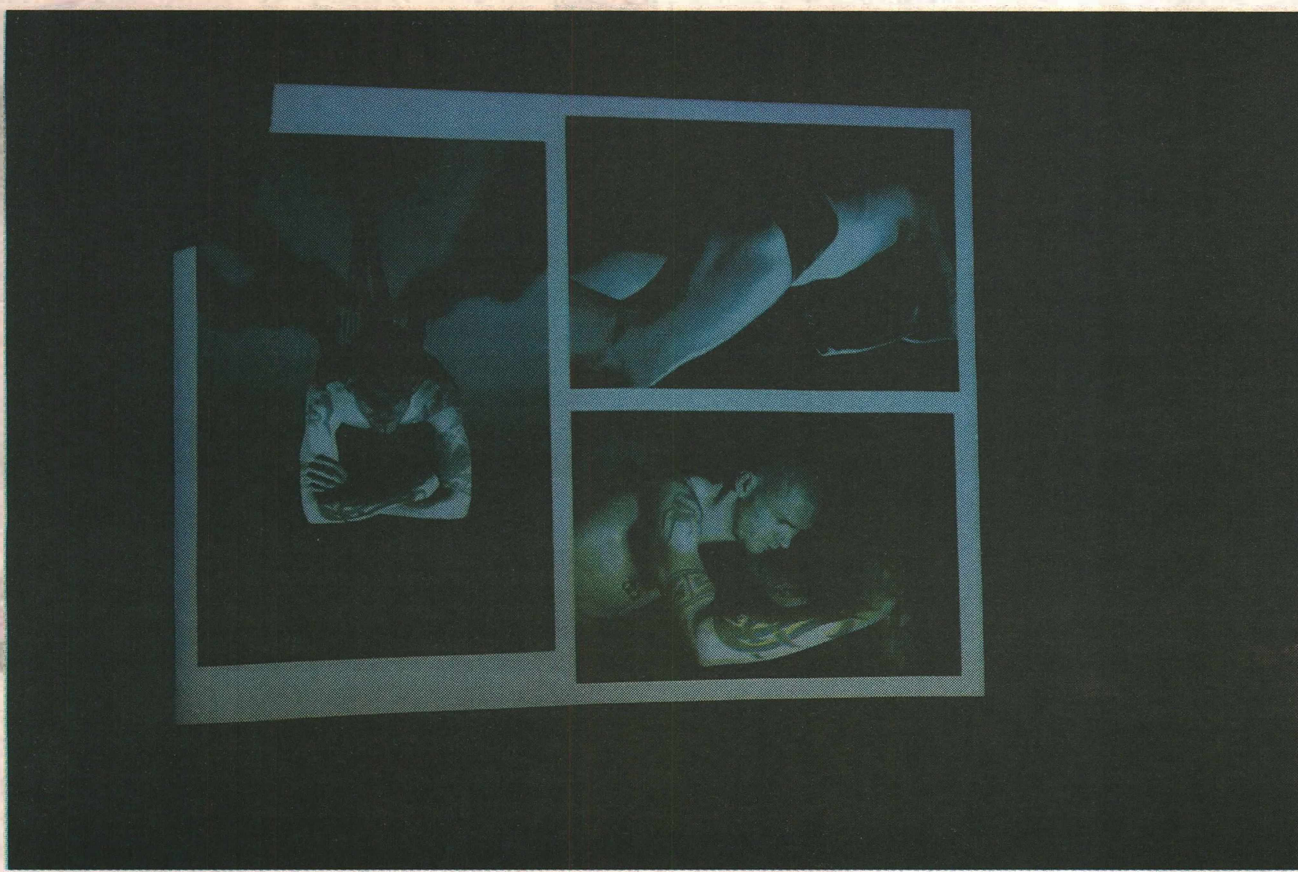
Visuelt er det tydelig at regissøren er inspirert av ny-gotiske filmer som «A Nightmare Before Christmas», «Pans Labyrint» og «Coraline», noe som blir særlig tydelig på hovedpersonen, med hans stripete strømper, flammende røde musefletter og liksminke.

umulig å høre uansett, og det passer uendertegnede helt ypperlig. Innholdet i stykket trår klart frem gjennom skuespill og musikk.

Nordnorsk symfoniorkester gjør en kjempjobb, og holder intensiteten oppe fra begynnelse til slutt.

Dette er nettopp intenst, dramatisk og uhyggelig.

Og når den lykkelige slutten til slutt foreligger, og spetakkelet på scenen endelig stilner glir vår heltinne sakte tilbake til utgangspunktet for stykket, iført arbeidsklær på en bortgjemt systue. Tankene går mot barnarbeid og menneskehandel, og man sitter igjen med en kjøp fornemmelse av håpløshet og fortvilelse.

Historien er sikkert kjent for mange, men Veslefrikk hører nok allikevel til blant våre mer obskure folkeeventyr. Handlingen er også radikalt omskrevet fra den vi kjenner fra Asbjørnsen og Moe. Veslefrikk selv er sågar blitt jente. Kort fortalt: Jentebarn rømmer fra slavedriver. Jentebarn helbreder tre gufne skikkelser med felespill. Gufne kvinner og Jentebarn fanges igjen. Jente spiller fele og redder dagen. OK, så er dette i enkleste laget. Men handlingen forsvinner litt i den fargerike og tidvis ganske så uhyggelige scenografien og kostymene, og ikke minst musikken. Det er dystert, dramatisk og ofte kaotisk og atonalt, med små korte innslag av jazz og techno.

Hovedrollenehaverne er russiske og rumenske, og gir dessverre et utilsiktet element av komikk til den gravalvorlige librettoen. Men dette er ikke et veldig stort problem, ettersom teksten er nærmest

Tredje akt: Lørdagsuniversitetet - Kroppskunst og krokhenging med dr. Kraft

I løpet av de siste dagene hadde jeg pådratt meg en velkjent plageånd - høstforkjølelsen. Jeg skled dermed fint inn sammen med de øvrige oppmøtte på Vørter scene denne lørdags formiddag: Lutrygget og dårlig til beins.

Det er nemlig ikke til å skyve under en gåstol at Lørdagsuniversitetet er blitt en skikkelig pensjonistklubb. Og det er sørgelig, for her er det mange godbiter å få med seg for et tenkende menneske. Og det skal jo vi studenter være. Så la dette være en oppfordring om å prøve å få med seg dette flotte tiltaket. Kaffe og brus er gratis, så her går det an å være bakfull også. Nuvel. Nok pjatt.

I år er tema for lørdagsuniversitetet kropp, og som første foredragsholder i år skulle religionsviter og førsteamanuensis Siv Ellen Kraft snakke om kroppskunst.

Som innehaver av en grad i antropologi må jeg innrømme at jeg er kjent med dr. Krafts arbeid fra før. Jeg konstaterer dermed relativt kjapt at mesteparten av foredraget er hentet fra hennes bok «Den ville kroppen» som kom ut i 2005. Interessant lesning som anbefales på det varmeste.

Hun fokuserer denne dagen mest på den for allmennheten snodige praksisen krokhenging, og mindre på tatovering og piercing. Symbolverdien av tatoveringer og den nærmest rituelle karakteren det å ta en tatovering har blir likevel berørt, og det blir i korte trekk gjort rede for dr. Krafts

klassifisering av ulike tatoveringer. Men det er altså den kontrollerte og frivillige smertepåføringen involvert i krokhenging og annet, ofte forbundet med blant annet ny-sirkus, som blir mest inngående behandlet i dag. Hun forteller om tilknytningen til den såkalte «modern primitives»-bevegelsen som vokste frem fra åttitallet og utover, og tilknytningen til nyreligiøsitet blir også berørt. Nå er jo dette et populærvitenskapelig tiltak, men jeg savner kanskje en litt mer vitenskapelig tilnærming til enkelte av temaene. Det er interessant å høre hva en fakir tenker når han er støpt i gips eller utsetter seg for kinesisk vanntortur som del av en kunstinstallasjon, men det vitenskapelige ved en ren skildring av slikt

ser jeg ikke helt.

Foredraget bærer mer preg av å være en historisk gjennomgang og beskrivelse av denne praksisen. Det kunne ha vært spennende å få dette grundigere analysert med henblikk på hvordan smerten og prosessen rundt konstrueres sosialt, og dens tilknytning til en spesiell subkultur. Dette berøres, men nokså overfladisk. Men det er jo begrenset hva man får plass til på en time. Like fullt veldig fett at det settes søkelys på et spennende tema som ikke akkurat er voldsomt assosiert med akademien.

Så folkens: potensialet for store kulturopplevelser er så absolutt til stede, også i Tromsø. Det eneste som kreves er at man er litt om seg, og gir en sjanse til det ikke helt åpenbart tiltrekkende. Man kan få positive overraskelser.

Barentsjazz 2010

TEKST OG FOTO: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Om en drøy måned er det nok en gang duket for Nord-Norges høydepunkt innen jazz. Barentsjazz fortsetter å "levere varene", som det heter.

Etter fjorårets perleprogram, hvor både kjente og ukjente musikere gjorde Barentsjazzuka til en musikalsk, opplevelsesmessig innertier, er det på tide med økonomiske innsparinger. Men en bærekraftig festival kjennetegnes ved tilpasninger i henhold til både konjunktursvingninger, endringer i støttetildelinger og egne budsjetter. Så i dette kapitlet handler Barentsjazz om mindre prosjekter, færre arrangementer, og kortere avstander. Kvaliteten, derimot, er det presumptivt lite å utsette på.

Mens Barentsjazz 2009 kunne skilte med Ensemble Denadas release av den kritikerroste «Finding Nymo», publikumsmagneten Farmers Market, en rekke uhyre spennende mer eller mindre etablerte småprosjekter - som etter hvert vil være med på å sette Skandinavias og til dels Europas fremtidige dagsorden -, samt samarbeid med det enorme prosjektet Music on Top, rettes søkelyset denne gangen mot hva som skjer i det mer velkjente terrenget.

Duoen Fliflet Hamre, som over flere år har ligget marinert i superlativer, kommer med bergenbalkansk fuzzbelg, hamrofon, stepdans og virilt samspill. Tradprogresive Zanussi Five er det all grunn til å få med seg, ikke minst med tanke på Gard Nilssens slagkombinasjoner fra fjorårets festival. Videre stikker Beady Belle innom for å promotere den nye skiva hennes, «At Welding Bridge». Her tar Barentsjazzarrangørene opp suksessen fra i fjor, hvor Tromsø Kammerorkester og Torun Eriksen gjorde braksuksess med samspill basert på et utvalg rearrangerte låter fra Eriksens låtbank. Nå er det altså Beady Belle som skal bestrykes. På denne konserten er det obligatorisk oppmøte.

Blant annet to spennende, og for undertegnes del, ukjente innslag på årets plakate, bidrar til festivalens mål om å presentere ny og spenstig musikk. Den co-

Barentsjazz: Et av fjorårets høydepunkt under barentsjazz var den franske frijazzduoen Petite Vengeance.

untry- og bluesbaserte jazztrioen Traband, anledet av saksofonisten Svein Magnus Furu og vinner av årets Jazzintro, Ferner Juliussen Duo, er vel verdt å få med seg mellom slagene. I tillegg er det lagt inn intet mindre enn to plateslipp, begge lokale. Tromsø Storband og den velrenommerte saksofonisten Geir Lysne, samt den unge kvartetten Dripp. Dripp har de siste par årene gjort seg bemerket i Tromsøs gater og har dessuten turnert rundt i store deler av Europa. Som del av kvartetten inngår også en av festivalens arrangører, saksofonisten Ola Asdahl Rokkones.

De kommende høydepunktene i årets Barentsjazz er med andre ord mange, og enda står det mer på programmet. Daglig jazzkafé og den årlige jamkvelden er uansett for alle å hive seg med på. Det er bare å bestille billett nordover for jazz og jubel i Nord-Norges hovedstad.

Studentboligene

Studentsamskipnaden i Tromsø

LEDIG HUSVERTSTILLING VED ÅSGÅRDVEGEN STUDENTBOLIGER

Lyst på jobb? Glad i å bli kjent med nye mennesker? Da er kanskje en jobb som husvert noe for deg!

Vi søker etter en husvert ved Åsgårdvegen studentboliger som kan fungere som et bindeledd mellom SiTas boligavdeling og beboerne i studentboligene.

Som husvert vil oppgavene dine blant annet bestå i å informere om livet i studentboligene og å bidra til et godt bomiljø mellom beboerne.

Du vil også få opplæring i konflikthåndtering, kundebehandling m.m. Opplæringen vil foregå fortløpende i form av kurs for husvertene.

Husvertstillingen vil være på 13% (5 t/uke), og kan fint kombineres med studiene. Noe kveldsjobbing må påregnes. Stillingen avløses iht tariff, for tiden 133,60 kr/time.

Husverten må være beboer i Åsgårdvegen studentboliger, være minst 2. årsstudent og beherske norsk og engelsk, skriftlig og muntlig. Vi ser etter en initiativrik, engasjert og hyggelig husvert som både vi og beboerne kan stole på.

Søknadsfrist: 4. oktober 2010

Har du spørsmål om stillingen kan du kontakte boligkonsulent Irene Kvello på telefon 77 64 90 33 eller på e-post irene.kvello@sto.uib.no

Send søknad og CV på e-post til irene.kvello@sto.uib.no

PINNEN I MITT LIV
KNERTEN GIFTER SEG

ELLER BRUC-SALT, BESLETT SVARER DET LILLEBRUK OG ANERKEN
FORSIKEREN "VELTID PÅR" ER EN STORVIRKELIGHET
Dette er en fantastisk film som handler om en gammel og en ung tre som blir forelsket. Den er en fantastisk historie som alle vil elske. Den er en fantastisk film som alle vil elske. Den er en fantastisk film som alle vil elske.

www.knertefilmen.no

Adobe CS4-salg!

Visste du at...
Akademisk Kvarter har et av Norges største utvalg av fotobøker?

Akkurat nå tommer vi lageret for bøker om
Adobes CS4-pakke og kjører salg på alt om Photoshop, Indesign, Illustrator, Camera RAW, Lightroom 2 og mye mer!

Halv pris på alt!

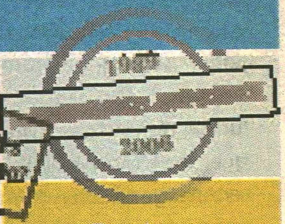
Gründerskolen

Søk på www.grunderskolen.no før 15. oktober

Gründerskolen er et samarbeidsprosjekt mellom alle universitetene og en rekke høyskoler i Norge. Studiet gir 30 sp på mæstergadnsnivå og koordineres av Senter for entreprenørskap ved Universitetet i Oslo.

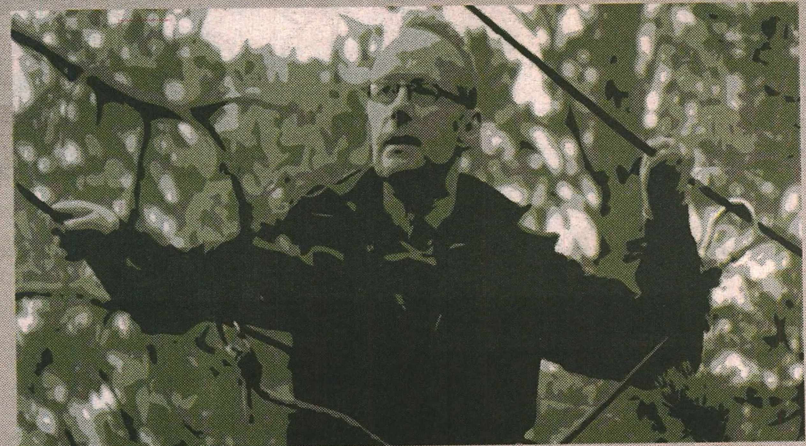
- Studiet
- kombinerer jobb og studier i utlandet
 - gir deg erfaring fra å jobbe i en oppstartsbedrift
 - gir deg et faglig og sosialt nettverk

Målsetningen er å gi deg kunnskap om og erfaring med internasjonal forretningsutvikling, med fokus på høyteknologiske oppstartsbedrifter.

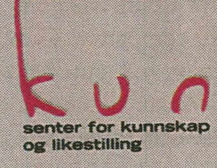

Boston
Cape Town
Houston
Monterrey
San Francisco
Singapore

Forkurs i Bergen, Oslo, Trondheim, Tromsø, Stavanger og Ås

Kommunikasjonsrådgiver 2-årig engasjement

KUN senter for kunnskap og likestilling er et kompetansesenter for likestillingsarbeid. Fra vårt hovedkontor i Steigen kommune i Nordland og vårt avdelingskontor i Steinkjer i Nord-Trøndelag driver vi utdanning, utrednings- og utviklingsarbeid i regionale, nasjonale og internasjonale prosjekter og nettverk.

Vi søker etter engasjert, kreativ og selvstendig rådgiver i 100% stilling til informasjons-, formidlings-, og pådriverarbeid.

Arbeidsoppgaver

- Oppdatering av hjemmeside, herunder produksjon og tilrettelegging av stoff for web, men også for dagspresse og fagtidsskrifter.
- Ansvarlig for utgivelse av nyhetsbrev og oppfølging av sosiale media.
- Presentasjoner på konferanser, samlinger, møter mv.
- Bistand ved utarbeidelse av informasjonsplaner for større prosjekt.
- Inngå som prosjektmedarbeider i ulike prosjekter ved behov.

Vi søker etter person med høyere utdanning innen kommunikasjon/journalistikk og erfaring fra publisering på web, helst også bruk av foto og video. Det er en fordel med interesse for likestillings- og mangfoldsarbeid i Norge. Vi har også et mål om at personalet i størst mulig grad skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Gode skriftlige og muntlige ferdigheter i norsk og engelsk kreves.

Stillingene innebærer strukturert og selvstendig arbeid, stor grad av initiativ og reiselyst.

Vi tilbyr høy grad av frihet og et spennende arbeidsmiljø med gode muligheter for faglig og personlig utvikling. Lønn etter avtale.

Søknadsfrist: 15. oktober 2010.

For nærmere informasjon kontakt daglig leder Mari Wattum, tlf. 75 77 90 50 / 99 26 47 84

Søknad med CV sendes til post@kun.nl.no eller

www.grunderskolen.no

Å kaste penner fremfor svin

BOKANMELDEELSE

DAGBLADET

TEKST: ANDREAS HELLENES
FOTO: PRESSE

Det er to ting jeg forbinder med Dagbladet fra min tidlige periode som avisleser. Den første forbindes med det kroppslige, den andre med det intellektuelle. Den første er muligheten Dagbladets sexannonse-side gav for pubertal glaning i en alder da det å kjøpe porno var uaktuelt og internett knapt eksisterte. Den andre er outsider-følelsen det ga å komme med Dagbla' på fotballtrening på Melhus. "Sjekke sossen", sa lagkameratene, "går i frakk og leser Dagbladet!" Det var jo ikke det samme som å kjøpe VG, det kunne alle gjøre. Karl Ove Knausgård kommer gjentatte ganger tilbake til dette i skildringene av rebelltida på Kristiansand Katedralskole. Dagbladet var en rekvisitt for en ung mann som skulle opp og fram i verden. Om det er slik lenger vet jeg nei-men ikke. Sexannonsene er iallfall borte.

Hva var det som gav Dagbladet en sånn posisjon i deler av det lesende Norge? Og hvordan har det seg at myten om ei avis som har havarert så grundig økonomisk fortsatt kan seile videre og borde nye oppkomlingers sinn? Dette er to av spørsmålene som drøftes i Trygve Aas Olsens Dagbla'-bok Sex, drap og dårlig ledelse (Kagge, 2010) og Ottar Jakobsens Dagbladet - beretningen om et avismord (Baskerville, 2010). Begge bøkene er skrevet av forhenværende journalister i avisa, begge to er sterkt kritisk til ledelsen av avisa generelt og Jens P. Heyerdahls rolle spesielt, og begge to spiller på tabloide forsider. Ellers er kvalitetsforskjellen stor.

Aas Olsen skriver grundig og godt om de ulike endringene i medie-Norge og om hvordan Dagbladet forsøker å omstille seg for å skjønne sin rolle inn i nye tider. Først

av alt må sies at blandingen av nyhetsgraving og kultur- og kommentarstoff ikke er noe nytt. Denne schizofrenien har utgjort Dagbladets egenart i hvert fall siden krigen, men Aas Olsen viser hvordan den stemmer mindre og mindre overens med avisas innhold. Dette er, påpeker han, et resultat av bevisste valg som tas fra ledelseshold - valg som for eksempel å utsette en omlegging til tabloid i årtier samtidig som VG utpekes som hovedkonkurrent. Men Dagbladet utkonkurrerte aldri et VG på hjemmebane, og da avis-Norge endret seg på nittitallet begynte opplagene å falle. Kultur og kommentarstoffet, som i partiavisenes tid hadde gitt Dagbladet en særegen posisjon i den diskuterende offentligheten, ble gradvis redusert til fordel for tabloide nyhetssaker, kjendiseri, sport og du-journalistikk. Stadige kutt, nedskjæringer og svært tvilsomme inngrep fra styreleder Jens P. Heyerdahl kjennetegner denne perioden. Sjefredaktør Thor Gjermund Eriksens avgjørelse om å avvike korrekturlesing for å spare penger i 2004 markerer bunnpunktet i denne utviklingen.

Aas Olsen vokter seg imidlertid vel for å idyllisere gamle Dagbla'. Gjennom portretter av en rekke av redaktørene og de såkalte Dagblad-stemmene - navn som Arne Skouen, Arve Solstad, Gudleiv Forr og

Sissel Benneche Osvold - viser forfatteren hvordan den kreative friheten også hadde sin pris. Uendelige utredninger og interne diskusjoner, arroganse og klikkdannelser er også en del av Dagbladets forfallshistorie. Når Ottar Jakobsen beveger seg inn på dette området, er det nesten utelukkende gjennom personlige anekdoter og sure oppstøt mot enkeltpersoner. Mens Aas Olsen har skrevet en mediekritisk behandling av avisas historie er boka hans en fortelling med ham selv i sentrum. Han vier for eksempel et kapittel til sensur i Dagbladet på nittitallet og konkluderer med at «de fleste sensurtilfellene handler om en type sovjetisk inspirert strykning av uønsket stoff».

Mye blekk er gått med til å skrive om Dagbladets kriser de siste årene. Mer ser det ut til å bli, dersom avisa i det hele tatt overlever. Forbruker & Medias lesertall for avisene, som ble offentliggjort forrige uke, viser en nedgang på 15,2 % for Dagbladet. Begge de to bøkene gir på sin egen måte bidrag til å forstå hvorfor denne avisa rammes hardere enn andre: Hvis Sex, drap og dårlig ledelse er side 3-kommentaren, er Beretningen om et avismord den skrikende desperate nyhetssaken etter at korrekturavdelinga forsvant.

- Ottar Jakobsen
- Baskerville 2010

Dagbladet - Beretningen om avismord

Sex, drap og dårlig ledelse

- Trygve Aas Olsen
- Kagge forlag 2010

PLATEANMELDEELSE

HAUST POWERS OF HORROR Fysisk Format 2010

TEKST: ERLING MALM
FOTO: PRESSE

Soundet til Haust på Powers Of Horror kan noe forenklet beskrives som en kryssing av Ass Cobra-periode Turboner krysset med Satyricons mer rocka øyeblikk fra tiåret som gikk. Altså en blanding av Punkrock og Black Metal. Dette er ikke helt presist selvfølgelig, ettersom det er mer her altså, blant annet den usmis-

kjennelige starte-rikket-på-slag-to formelen som så mange norske hardcoreband har benyttet seg av. Turbonersammenlikningen er først og fremst fordi vokalistens stort sett låter som Hank von Helvete slik han synger på versene til «I Got Erection» - altså umelodios bæljing med overdrevent rullende R'er. Og det er for så vidt fett, han bruker hele seg selv virker det som, og sparer ikke på noen ting. Her og der kan han låte litt som bråkmakeren i Arabrot, som vel må sies å operere innenfor samme landskap. Kompet er i all hovedsak mid-tempo gitardriv ikke ulikt Satyriconlåtene «Fuel For Hatred» og «Black Crow On A Tombstone». Gitarene er det tydeligste vinket mot vår hjemlige kulturarv, black metal. De er forvrengte til piggråd, og inkorporerer de obligatoriske disharmoniske plukkeriffene,

typiske mollakkorder på Emperoris og en annen halvtonetrill å la Dødheimsgard og forannevnte Satyricon. Bassen er også tøff, og ligger som en stålvaier i bunn. Den holder seg stort sett til hva gitarene spiller, men som her og der dukker opp for å gi litt farge til et parti, på ekte old-school vis. Trommene er derimot noe forutsigbare og lite varierte, og bidrar til at låtene føles litt for like. Noe jeg kommer tilbake til.

Black metal krysset med ett-eller-annet er jo det nye store her til lands, se for eksempel Kvelertak og Djerv som begge prøver seg på en rock/BM-kryssing. Nå skal det sies at Haust på ingen måte er noen bandwagon jumpers, de har holdt på en stund med dette, og de mekker knallharde låter som gjør at du føler deg vasket med

PLATEANMELDEELSE

KLAXONS SURFING THE VOID Polydor

TEKST: TOMEK MOSSAKOWSKI
FOTO: PRESSE

I n 2007, UK band Klaxons won the Mercury Prize for their debut album Myths of the Near Future. For those who don't know, the Mercury Prize is a dubious honor awarded to the British 'Album of the Year'. Dubious because, while making the winning LP fly off shelves, it creates near-hysterical hype over an indie record that was never planned to be so household - a good act becomes the lapdog of radio DJs and Sunday paper pundits.

Klaxons' winning debut album purportedly began the 'nu-rave' genre, and to their annoyance they're still accredited for this. Having that genre label - and everything that was born from it - permanently glued to your forehead can't be fun. Full of hits that you didn't know but actually did, it's still a really good album. Unfortunately, follow-up Surfing the Void is OK at best.

Lead single "Echoes" is catchy but quickly annoying, and the rest of the album walks a strange line between their previous sound and a harder metal feel. An apology for the low-brow aesthetic critique, but it all feels a bit "meh". It's as though Klaxons were pissed off with everything that has surrounded them, but couldn't be bothered to really shake it off and make another great, independent record. 2.5

Songs aren't accessible, and beneath their frantic clash the subtle warmth of their previous album has gone. Perhaps it's wrong to compare it so much with its predecessor, but put it this way: if this wasn't a Klaxons' record, it probably wouldn't be worth reviewing.

Jakten på Blå oktober

Drømmer i drømmer i drømmer

TEKST: KAJA HEIR SENSTAD
FOTO: HÅLOGALAND TEATER

16. september hadde August Strindbergs *Et drømmespill* premiere på Hålogaland Teater, som sesongens første egenproduksjon fra teatret. Én time før teppet gikk opp løp Hurradio rundt i hælene på regissør Helga Hellwig mens hun ga de siste instruksjoner og klemmer til skuespillerne og gavertil medarbeiderne.

Helga Hellwig har jobbet ved teatre over hele Europa, og er i dag professor i regi ved Dramatiske Institutet i Stockholm. Det er i alt tredje gang hun setter opp stykket *Et drømmespill*, men første gang på norsk. Hver gang hun jobber med et nytt prosjekt i et nytt land leser hun seg opp på sitt publikum.

Jeg tilhører en av de regissørene som virkelig tenker på sitt publikum. Når jeg jobber utenlands studerer jeg landets historie, både datid og nåtid, sånn at jeg forstår hva folkene ler av eller gråter av. Reaksjonene tar jeg virkelig på alvor. Inspirasjonen til denne forestillingen har hun hentet fra gamle dataspill. Animasjonen var som oftest ikke så bra, særlig når det gjaldt personer. Men man kunne gjennom lyssetting og musikk lage sterke stemninger og miljøer.

Stykket er en drøm, dette handler om drømmer. Og drømmer i drømmer i drømmer. Det er merkelig når man ser hvordan en drøm, en visjon, forvandles. Og til og med subjektet forandres. Plutselig er vi i en annens drøm.

Denne gangen har hun også valgt å ta opp de eksistensielle aspektene ved stykket, og de aspektene gjelder alle.

Det handler om hva vi gjør under og av våre korte liv. Hvordan vi sløser bort livene våre på klaging over meningsløse

saker. At vi må ta vare på øyeblikket, miljøet man lever i. Det finnes stor enighet om at rikdom ikke alltid kan regnes om i kroner og øre.

Når Hellwig underviser, snakker hun ofte om tankene rundt hva forfatteren egentlig mener med tekstene man jobber med som regissør. Hun forteller om Strindberg som en dikter som ikke bare finner på kunst, men som også finner på sitt eget liv.

Han skriver om sitt eget liv. Hvordan han ikke vet om han lyver eller snakker sant. Hvordan han dikter sitt eget liv. Hvordan han finner på hvordan han skal oppfatte virkeligheten. Han kunne ikke en gang forestilt seg hvordan stykket er i dag. Det er mye nærmere det han har drømt.

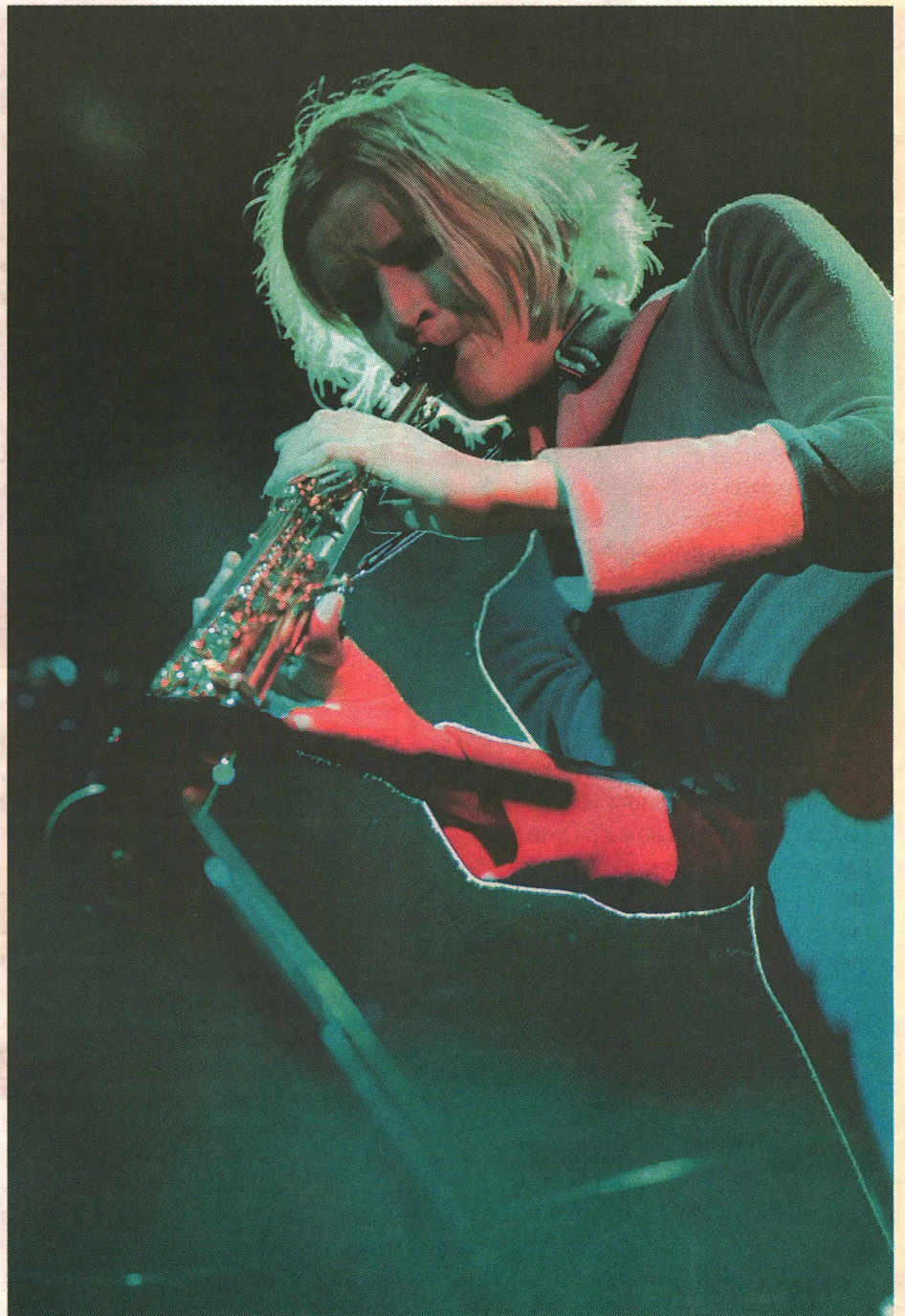
Helga Hellwig karakteriserer *Et drømmespill* som ett av verdensdramatikkens fremste stykker, men hun har et litt tvetydig forhold til Strindberg selv. På spørsmålet om hun tror han hadde likt stykket er svaret både ja og nei.

Strindberg kan være både irriterende og slitsom. Og jeg er sterkt kritisk mot hans kvinnesyn. Han ville blitt rosenrasende oavhørt arg på meg for det. Ellers ville han nok elsket stykket.

Du kan høre intervjuet i sin helhet på www.hurradio.no.

ET DRØMSPILL

- Et drømmespill av August Strindberg.
- Spilles
- 16. september – 16. oktober på Hålogaland Teater.
- Regi: Helga Hellwig
- Hovedrollene: Guri Johnson, Terje Skonseng og Ketil Høegh.

Kommer: 13. oktober kommer den internasjonalt høyt anerkjente saxofonisten Frøy Aagre til Tromsø.

TEKST: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD
FOTO: PRESSE

Tromsø Jazzklubb har skreddersydd oktober for byens jazzelskere. Årets tiende måned vil passere som et blunk med hele fem poster på programmet. Det hele kjøres i gang 5. oktober med Beady Belle, og som Øystein Blix, daglig leder i jazzklubben, sier:

– Det skal jo godt gjøres å ikke like Beady Belle.

Månedens konsertprogram følges opp med et samarbeid med Arctic Trombone Festival, hvor den høyt ettertraktede trombonisten Peter Dahlgren vil servere en aerofonisk innertier. Dahlgren jobber til daglig i det svenske storbandet Norrbotten Big Band, som for øvrig høstet stor entusiasme under fjorårets Barentsjazz. Få solister har vakt så stor oppmerksomhet her til lands i år som saksofonisten Frøy Aagre. Dette er undertegnede definitive favoritt på høstens plakater, ikke minst på grunn av hennes medmusikere, Andreas Ulvo, Audun El-

lingsen og Freddy Wike. Videre vil det diskes opp med brasilianske stemninger fra landets rikholdige sjangersortiment. Her under ledelse og fremførelse av den berømte Tania Maria. Til sist vil det funky fusionbaserte bandet Yellow Jackets avslutte oktoberjazzen. Dette bandet skulle vel være kjent for de fleste, men navn som Bob Mintzer og Dave Weckl får kanskje bjellen til å ringe ekstra sterkt? Saksofonisten Henning Gravrok kom med en ektefølt appell under Sortland Jazzfestival for en ukes tid siden. Han sa:

– Sett pris på de folkene som hele tiden jobber for at det skjer noe her i byen. La dem få vite at det blir satt pris på. Nå er Tromsø vitterlig ikke Sortland, men budskapet klinger like godt. Gå på konsert.

Knerten gifter seg

TEKST: REBECCA HOLCK OG HANNAH KRISTIANSEN
FOTO: HANNAH KRISTIANSEN/PRESSE

I fjor så 6 034 tromsøværingene *Knerten og Lillebror* på kino, mens hele 347 000 så den på norgesbasis. Den første filmen var altså en enorm suksess og den nye regissøren Martin Lund har tro på at denne filmen skal bli enda bedre.

Målgruppen er nå blitt ett år eldre, og dette har filmen tilpasset seg. *Knerten gifter seg* er i følge regissøren selv morsommere, skumlere og tristere. Et sentralt tema i filmen er kjærlighet. Knerten møter nemlig pinnen i sitt liv, Karoline. Her blir vi introdusert for en ny karakter, noe som også er tilfelle i bøkene om Knerten. Filmene er som kjent basert på bøkene til Anne-Cath. Vestly, men uten å følge dem slavisk. Boken blir i grunn ikke fulgt nøye i det hele tatt, noe regissøren begrunner med at det er vanskelig å filmatisere en bok som er så tydelig inn delt i kapitler som det Knerten-bøkene er. Men om du er fan av bøkene vil du allikevel kjenne deg igjen i filmen. De viktigste momentene er bevart.

Mer animasjon

Knerten gifter seg inneholder mer animasjon enn den første filmen, noe som regissøren selv betegner som moro, men utfordrende. Animasjonene har blitt bedre og animasjonskarakterene oppleves som mer levende. På den måten kan man si at oppfølgeren har utviklet seg i forhold til den første filmen.

Martin Lund debuterer i denne filmen som spillefilmregissør. Han betegner det selv som å komme til "dekket bord" etter regissøren av *Knerten og Lillebror*, nemlig skuespilleren bak Knertens stemme, Åsleik Engmark. Det som skiller *Knerten*-filmene fra blant annet Pixar sine produksjoner er at stemmen spilles inn først, og animasjonene så blir lagt oppå. I filmen kommer det tydelig frem et godt samspill mellom Karoline og Knerten, noe som visstnok også var tilfelle på settet:

Samsaya og Åsleik (Engmark, red. anm.) hadde et utrolig godt forhold og kom godt overens med hverandre, sier markedsjefen i Paradox, Jan Petter Dickmann.

Det er nettopp popstjernen Samsaya, blant annet kjent for sangen "ADHD", som er stemmen til Karoline. Regissør Martin Lund mener Samsaya er den perfekte stemmen for Karoline. Hun er i følge regissøren selv med på å gi bjørkekvisten *edge*. Karoline er med under hele filmen, hun fungerer ikke som en premie for Knerten – slik de kvinnelige figurene veldig typisk er i norske eventyr. Dette gir filmen et ekstra piff.

Anne-Cath. Vestlys verk

Vi har vel alle egentlig et forhold til Anne-Cath. Vestly sitt forfatterskap, enten om det er snakk om Ole Aleksander Filobom-bom-bom, Mormor og de åtte ungene, Knerten, Aurora eller Kaos. De fleste, også i vår generasjon, har vel en eller annen gang vært borti verkene til Anne-Cath. Vestly, hun regnes fremdeles en av Norge sine aller største barnebokforfattere. I 2009, året et-

ter hennes bortgang, kom den første filmatiseringen av *Knerten*-bøkene. Den første boken kom ut i 1962, førtisju år senere ble den filmatisert. Dette sier noe om hvor slitesterke bøkene til Anne-Cath. Vestly er. Bøkene hun skrev har gått fra generasjon til generasjon, Knerten er bare ett blant mange eksempler på dette. Og kanskje det er nettopp dette som gjør Knerten til en kinosuksess? Kanskje var det ikke barna som var de mest ivrige da "*Knerten og Lillebror*" kom ut, men foreldrene? Foreldrene vet hva de går til når det gjelder Knerten, han er ikke noen amerikansk superhelt, men en helt vanlig norsk trepinne. Knerten er en figur som kan skape trygghet hos barna samtidig som foreldrene kan tenke tilbake på gamle barndomsminner og skape barndomsminner hos barna.

Mer Vestly i vente

Familien Vestly har hele tiden hatt en aktiv rolle i produksjonen av filmene og Paradox, selskapet bak filmene, er hele tiden i kontakt med familien. Folkene bak *Knerten*-filmene er selvsagt bevisst at dette er historier mange har et forhold til. Regissøren hadde ikke selv noe spesielt forhold til Knerten fra før av – for ham var det mer Ole Aleksander Filobom-bom-bom som gjaldt i barndommen. Petrus A. Christensen som spiller Storebror i filmen hadde heller ikke noe spesielt forhold til Knerten i barndommen, det eneste han husker er at moren leste litt på sengen fra bøkene, men innspillingene har knyttet ham nærmere til figuren. Dette gjelder også markeds-

sjef Jan Petter Dickmann. Så vårt råd blir at også om du ikke har noe forhold til Vestlys figurer burde du gå for å se den. Kanskje du også kan skape deg en relasjon til Knerten. Om Knerten ikke er din favoritt blant Vestlys figurer er det heller ingen grunn til bekymring. Paradox er nemlig i diskusjon med Vestlyfamilien om også andre filmer basert på Anne-Cath. Vestly sitt forfatterskap. Dersom du er stor fan kan vi røpe at den tredje filmen om Knerten, "*Knerten i knipe*", er planlagt ferdig til høstferien 2011. Innspillingene er allerede i gang.

Hva synes barna?

"*Knerten gifter seg*" er tross alt en film laget for barn, så hva synes egentlig barna om filmen? Vi snakket med barna fra Norrøna barnehage som onsdag formiddag befant seg i en ganske eksklusiv situasjon: De var de første i Norge som så filmen ferdig redigert, de første som så den på kino. Svarene deres på våre spørsmål er mange. Noen mener den første filmen var skumlere, mens andre synes den nyeste filmen var skummel. Noen syntes det var teit at Knerten giftet seg, mens andre syntes det var romantisk. Alt i alt konkluderer barna likevel med at filmen var bra og ikke minst morsom. Og ut i fra disse tilbakemeldingene har verken regissør, markedsjef eller skuespillere noe å bekymre seg for. Hvis det norske folk deler oppfatning med Norrøna barnehage kommer *Knerten 2* til å få minst like stor suksess som den første filmen.

Tekna

MELD DEG
INN I TEKNA
OG BLI

MASTER OF FUTURE

MELD DEG
INN PÅ
TEKNA.NO/FUTURE

ET MASTERSTUDIUM KREVER AT DU TAR ET HELHETLIG ANSVAR FOR UTDANNINGEN DIN. SKAFF DEG INNSIKT I BRANSJER SOM ER AKTUELLE FOR DEG ALLEREDE NÅ. FÅ ET SOLID FAGLIG NETTVERK UNDER STUDIENE. LÆR DEG Å SETTE OPP EN GOD CV. SKRIV JOBBØKNADER SOM VEKKER INTERESSE. BENYTT DEG AV VIRKELIG GODE MEDLEMSFORDELER, SLIK SOM GRATIS FORSIKRING I GJENSIDIGE. SOM MEDLEM I TEKNA FÅR DU ALT DETTE OG MER, SLIK AT DU I VIDESTE FORSTAND BLIR MASTER OF THE FUTURE.

I Morgentåkedalen

TEKST: INGILD LUDVIKSEN
FOTO: VICTORIA BEZBODOROVA

Jeg velger meg september. I allfall når september er sånn som den har vært i år. Med illrøde og oransje blader som krasler under føttene når en går og blå, blå himmel.

Men om morgenen har tåka ligget som en

fast følgesvenn over sjøen på vei til universitetet, og har innimellom fått meg til å føle at jeg stiger ut av mitt eget hus og inn i en eventyrverden. En verden som er befolket av mosetusser og grumlere, med sommerfuglalver og myteomspunne kjempesoppor. Morgentåkedalen.

I første etasje på bybiblioteket finnes det ikke så mange tykke, tunge fagbøker som

lukter støv og har gulnede blader som knitrer mellom fingrene. Men de har vide, myke sofaer, og kasser på kasser med bøker med fine farger på omslagene og store bilder inni. Der skjuler det seg gamle skatter fra barndommens verden.

En verden der det er noe annet som er viktig.

Der det ikke finnes sånne ting som regninger og tidsfrister og eksamener. Bare vennskap og eventyr. Der mot blir satt på prøve, og det gode seirer til slutt, og der mennesker er snille og tar vare på hverandre.

En kan trenge sånt innimellom.

I MORGENTÅKEDALEN
JAN DEBERITZ

Tegninger som skylder noe både til Kittelsen og gotikken. En historie om å jakte på drømmer, og å finne ut hva som egentlig betyr noe.

SAMLEDE EVENTYR
ASBJØRNSEN OG MOE

"TV" fra lenge før TV-ens tid. Få tak i en voksenutgave. Hvis du ikke har lest eventyr siden du ble lest høyt for på senga, vil du bli overrasket over blodtørsten, de erotiske undertonene, og den ofte beksvarte humoren.

FREKKE FREDRIK – FORTELLINGEN OM EN LAT GUTT
OLE LUND KIRKEGAARD

Hvis du ikke har lest om Gummi-Tarzan og Otto er et Neshorn og Vesle Virgil, er det på høy tid. Kirkegaard sine bøker handler om klin gærne, utrolig frekke guttevalper, som på en eller annen måte slipper unna med det meste.

HELTER OG MONSTRE PÅ HIMMELHVELVINGEN I-III
MAJ SAMZELIUS

Historiene om de greske heltene og hvordan de havnet på himmelhvelvingen, ble i likhet med våre folkeeventyr, først fortalt av, til og for voksne. Her er historiene om Medusa, Herakles, Apollo med lyren, og mange flere. Og stjernekart, slik at du kan finne dem igjen på kveldsturen.

DEN LILLE PRINSEN.
ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

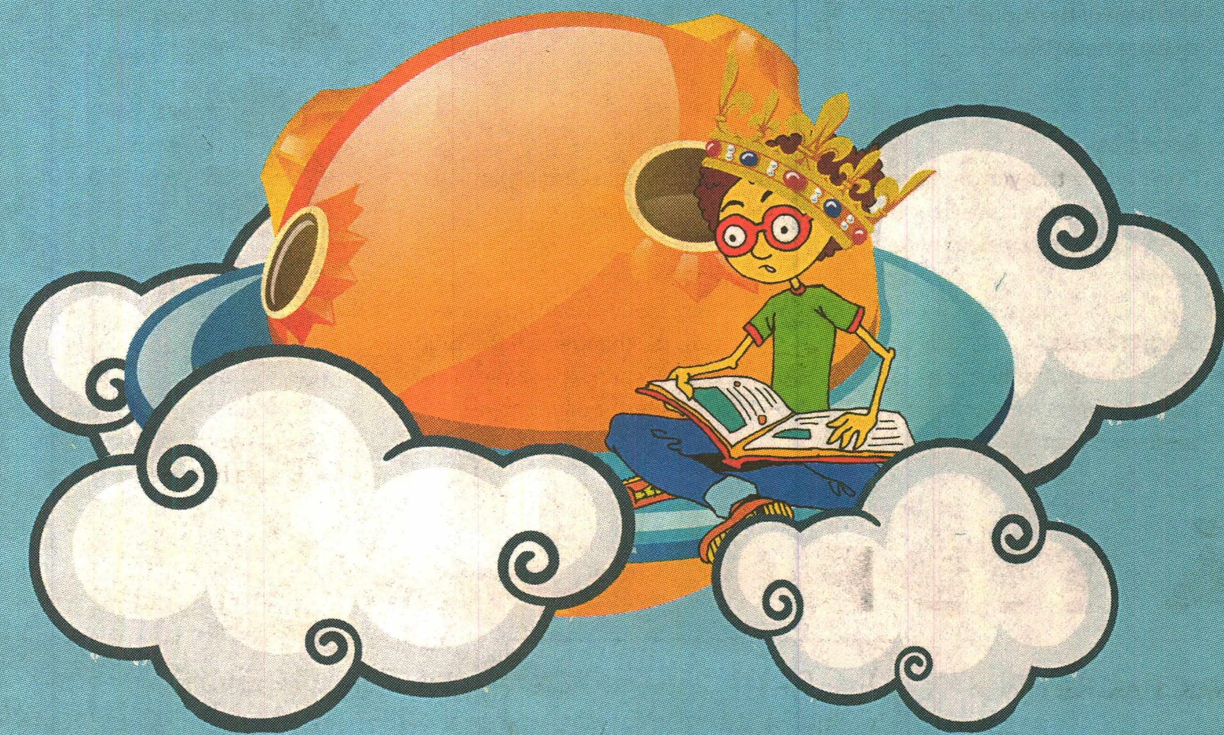
En klassiker for barn i alle aldre, kanskje spesielt dem over nitten. En småfilosofisk liten perle, som minner oss om at man ikke trenger å være Voksen med hatt og frakk og snakke om Viktige ting og slutte å tegne elefanter inni kvelerslanger fordi om man blir voksen.

HVEM SKAL TRØSTE KNØTTET?
TOVE JANSSON

Tove Jansson er nok mest kjent for historiene om Mummitrollet. Men denne boka er min favoritt: En ganske skummel og litt trist historie om det lille knøttet, som er så ensom og skrekkelig redd for de rare lydene i natten. Men så ender det bra, da.

TIL PANAMA, TIL PANAMA!
JANOSCH

Da jeg var lita, var Bjørnen Janosch fortel eventyr noe av det fineste som gikk på barne-TV. Og fortellinga om da "den vesle bjørnen og den vesle tigeren reiste til Panama for å kjøpa seg ein sofa i grøn plysj", var det beste av alt

TIL HUTTUENES LAND
MAURICE SENDAK

Du fikk kanskje med deg filmen med samme navn da den gikk på kino i fjor vinter. Hvis ikke, er boka fortsatt like fin som den alltid har vært.

ALLER KJÆRESTE SØSTER
ASTRID LINDGREN

Skummelt, sårt og trist, og veldig, veldig vakkert.

LYKKEN ER EN VARM VALP
CHARLES M. SCHULZ

Hva er lykke? En del gode svar, illustrert med Peanuts-tegninger.

QUIZ

Section 1: Geography

1. What are the three countries in the world landlocked by only a single country?
2. How many American states begin with the letter 'M'?
3. To which country does the FTSE stock market index belong?
4. What are the two main reasons that Antarctica is colder than the Arctic?
5. One of these countries does not border China. Which? Kyrgyzstan, Kazakhstan or Uzbekistan?

Section 2: History

1. How many U.S. Presidents have been successfully assassinated?
2. People from which European country were the first to reach Japan?
3. According to George W. Bush, which three countries formed the "Axis of Evil"?
4. Who famously said: "All I know, is that I am not a Marxist"?
5. In 1956, Tunisia gained independence from which country?

Section 3: Culture

1. If James is 5, and Edward 2, then what number is Thomas?
2. Of the cast of Friends, which actor/actress won the most awards for portraying their role?
3. What degree does James Bond hold from the University of Cambridge?
4. After Michael Jackson's "Thriller", what is the next best selling album of all time?
5. In Star Wars, what does the acronym 'TIE' stand for in TIE Fighters, the small spacecrafts used by the Galactic Empire?

Cafe Bodega

studentenes egen cafe i hus 2

teorifagsbygget

åpent hver dag 12-18

beste vafler på campus for kun 10 kr

spillkveld mandager 18 - 21

THE UTROSCOPE 2. MARS - 16. MARS Utroskopet: Uncle Tarot Illustrasjoner: Marie S. Johansson.

 <p>Virgo You've recently been taking fashion tips from a friend. Get a lawyer, and sue them.</p>	 <p>Capricorn I've got some news for you: Fembots have feelings too.</p>	 <p>Taurus Uranus is blocking the sun this week. Try to lose a few pounds.</p>
 <p>Libra It's your time of the year! And also time of the month. Expect an extra heavy flow.</p>	 <p>Aquarius Money-wise, you're going to be set for life (providing you die next Tuesday).</p>	 <p>Gemini Just so you know, it's not that common, it doesn't happen to every guy, and it is a big deal!</p>
 <p>Scorpio Don't worry that you've been feeling somewhat schizophrenic recently. You're still good people.</p>	 <p>Pisces Something is coming your way: it's gonorrhoea!</p>	 <p>Cancer Your life this week is a sinking ship. With no life boats. In the Arctic Ocean. Full of sharks and stingrays. Try to stay positive though!</p>
 <p>Sagittarius You're always finding yourself lost in thought - it's unfamiliar territory. Be careful.</p>	 <p>Aries How many Spaniards does it take to change a light bulb? Juan. Oh, and also expect a new beginning... or whatever.</p>	 <p>Leo Buy a dictionary, look up the word 'dreadful', and then take a hint.</p>

PÅ TIDE av Jonas A. Larsen

Answers:
 1.1 San Marino, Vatican City, Lesotho. 1.2 Eight. Maryland, Mississippi, Michigan, Massachusetts, Montana, Missouri, Minnesota, Maine.
 1.3 UK.
 1.4 Elevator: much of Antarctica is 3km above sea level. War: Hitler is not a land mass and warmed through the sea.
 1.5 Uzbekistan.
 2.1. Four: Abraham Lincoln, James A. Garfield, William McKinley, John F. Kennedy.
 2.2 Portugal.
 2.3 Iraq, Iran and North Korea.
 2.4 Karl Marx, commenting on French Marxisms.
 2.5 France.
 3.1 Thomas is 1 (Thomas the Tank Engine).
 3.2 Jennifer Aniston with 15.
 3.3 Oriental Languages.
 3.4 Back in Black - AC/DC.
 3.5 Twin ton Engine.

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

ONSDAG 22. SEPTEMBER

Boklansering: Nordområdepolitikken sett fra nord

Redaktørene Elisabeth Angell, Sveinung Eikeland og Per Selle presenterer den nye debatt- og analyseboka, som tar utenriksministerens påpekning om at "nordområdesatsningen må eies i nord og oppleves i nord" på ordet. [Akademisk Kvarter, 14.15.](#)

TORSDAG 23. SEPTEMBER

PechaKucha Night.

En rekke kreative mennesker viser fram prosjektene sine på 6 minutter og 40 sekunder hver. Billett koster 20-, reservering på www.pecha-kucha.org/register. DJ Maximo spiller. [Kurant, 19.30](#)

Boazobánni – Snoop Deer

Forestillingen handler om kjørerainen som har rømt fra slakterens kniv, og er basert på joik og dikt. Fremføring på norsk og samisk ved skuespiller Sara Margrethe Oskal. [Nordnorsk Kunstmuseum, 20.00](#)

Internasjonalt seminar

Kan erfaringene fra Sør-Afrika være nyttige for å forstå situasjonen i Palestina? Sørafrikanske Stiaan van der Merwe innleder. [Kulturhuset, 20.00](#)

FREDAG 24. SEPTEMBER

StudentUKA: Datarock

Ti år gamle Datarock kommer innom for å runde av Studentuka for i år, med heftige rytmer og matchende joggedresser i bagasjen. [Driv, 21.00](#)

LØRDAG 25. SEPTEMBER

Lørdagsuniversitetet: Begjær uten grenser – kroppen i surrealistisk kunst.

Populærvitenskapelig foredrag ved Svein Aamold fra Institutt for kultur og litteratur, UiT. [Driv, 13.00](#)

Konsert

Universitetskoret Mimås synger sakral-musikk av blant andre Grieg, Schnittke og Whitacre.

Domkirka, 20.00

En smak av Brasil

Brasiliansk forening i Tromsø feirer Brasils nasjonaldag med mat og fest. [Kantina til Remiks, Ringveien 120, 19.00](#)

MANDAG 27. SEPTEMBER

Filmgrenser: Welcome Europa

Filmgrensers andre film skildrer møtet mellom unge innvandrere til Europa og storbyenes harde realiteter. Filmen introduseres av Henk van Houtum fra Universitetet i Nijmegen. [Verdensteatret, 19.00](#)

ONSDAG 29. SEPTEMBER

Forskningsdagene: Polarforskning er journalistisk hett stoff

NRK-journalist Sylvi Inez Liljegren forteller og viser bilder fra forskningstokt i nord. [Polarmuseet, 19.00](#)

TORSDAG 30. SEPTEMBER

Film: Five Easy Pieces

Five Easy Pieces fra 1970 med en ung Jack Nicholson i hovedrollen har fått kultstatus, som en av de fremste skildrin-

gene av mistilpass middelklasseungdom i årene rundt 68.

[Verdensteatret, 19.00](#)

Strindberg-samtalen

Utopia og Hålogaland Teater organiserer samtale med blant annet Iren Reppen om August Strindberg og stykket Et Drøm-spill.

[Hålogaland Teater, 18.00](#)

FREDAG 1. OKTOBER

Schumannfest

Tromsø Kammerorkester feirer klaverkomponisten Robert Schumanns 200-årsjubileum med pianist Sergej Osadchuk.

[Kulturhuset, 19.30](#)

LØRDAG 2. OKTOBER

Lørdagsuniversitetet: "Just the way you are." Arv og miljø hånd i hånd.

Populærvitenskapelig foredrag ved Malcolm Jobling, Institutt for arktisk og marin biologi.

[Driv, 13.00](#)